

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXXII

Kaina 20 c

PIRMADIENIS — MONDAY, KOVAS — MARCH 6, 1978

Nr. 54

"LKB Kronika" Nr. 30

Reikalauja gražinti Žaliosios bažnyčią

"Arba naujoje Lietuvos TSR Konstitucijoje tebūna įrašyta, kad Lietuvos TSR piliečiams neleidžiama atlikti kulto apeigų"

14

Lietuvos TSR KP CK Sekretoriui
Petriui Griškevičiui

Žaliosios katalikų parapijos
tikinčiųjų

Pareiškimas

Jau keli mėnesiai mes skaitome laikraščiuose, girdime per radiją, kad Tarybų Sąjungos piliečiams, priėmus naują Konstituciją, bus dar labiau užtikrintos visokios teisės, tame tarpe ir kulto atlikimo laisvė.

Kadangi Vilkaviškio rajone ir konkrečiai pas mus, Žaliosios parapijos tikinčiuosius, viskas daroma atvirkščiai, negu rašoma Konstitucijos projekte, todėl kreipiamės pas Jus.

Mūsų bažnyčią 1963 Vilkaviškio rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavadojo Stasys Rogovas savavališkai uždare ir

nuo to laiko mes neturime kur melstis. Tada mes buvome ištikinę, kad sažinės laisvės pas mus nėra. Tačiau vis dažniau girdėdami per spaudą ir radiją, kad pas mus kiekvienas pilietis turi teisę tikėti ar netikėti, melstis ar nesimelsti, kreipėmės į Vilkaviškio rajono pirm. pavaduotoją J. Urboną, pas Religijų reikalų įgaliotinį K. Tumėną, bet vietoje to, kad atitaisyti mums padarytą skriaudą, mus apibardavo ir pareiškė, kad Žaliosios parapijos bažnyčia nebus atidaryta ir parapija nebus užregistruota. Mūsų skausmui ir valdžios pareigūnų gėdai po Religijų reikalų tarybos įgaliotinio atsilankymo birželio 30 d. mūsų bažnyčioje, po keleto įtempto darbo dienų bažnyčios viduje buvo įrengtas malūnas. Kadangi mes daug kur kreipėmės ir visi vadžios atstovai mus apgaudinėjo ir bažnyčios neatidare, kreipiamės šį kartą į Jus, kuris labiausiai galite mums padėti —

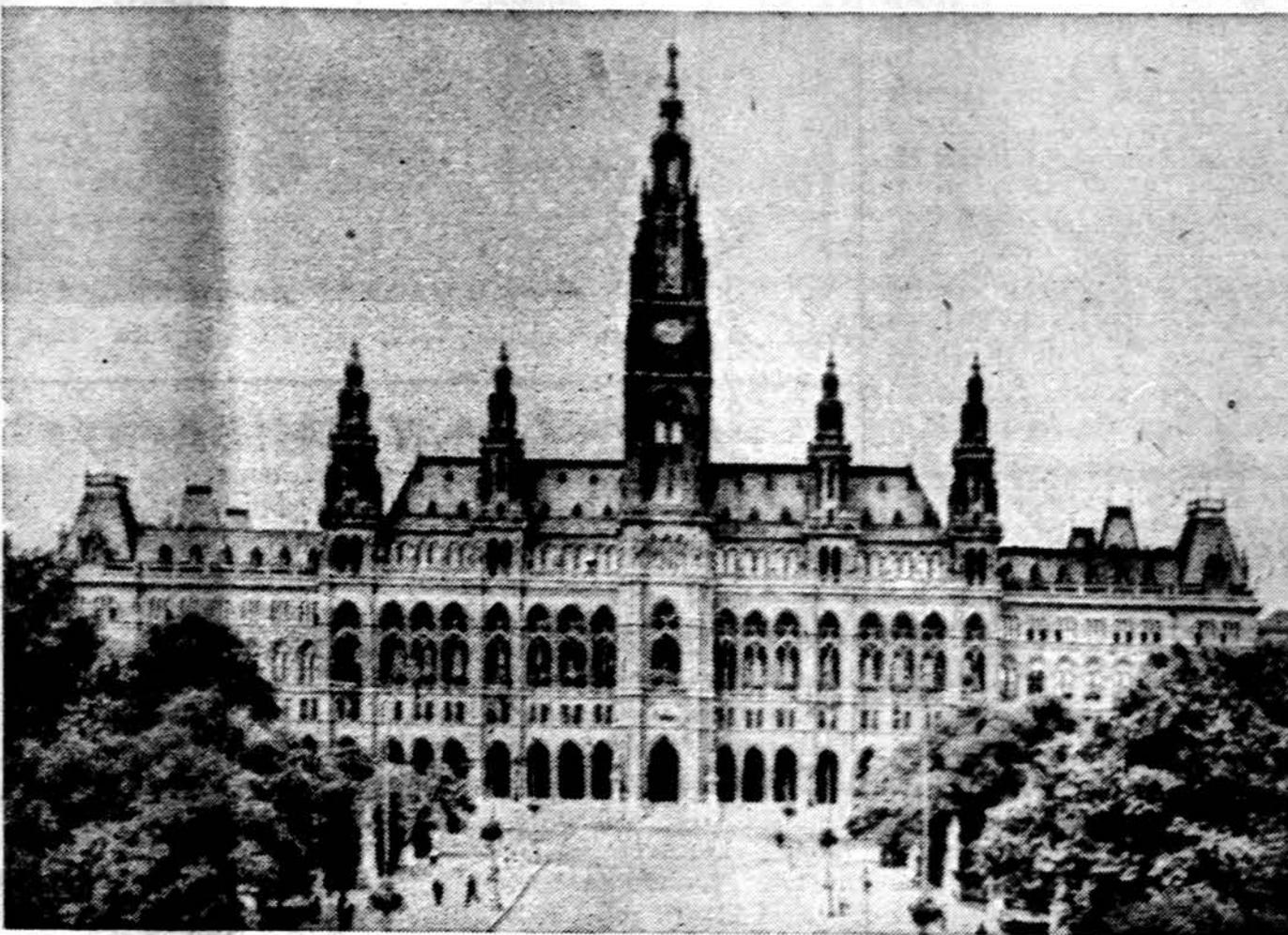
atidarykite Žaliosios bažnyčią ir parapiją, arba naujoje Lietuvos TSR Konstitucijoje tebūna įrašyta, kad Lietuvos TSR piliečiams neleidžiama atlikti kulto apeigų.

Žalioji, Vilkaviškio rajonas.

1977 rugsėjo 30

Po šiuo pareiškimu pasirašė 30 žmonių, priklausančių Žaliosios katalikų parapijos religinei bendruomenei. Daugelis iš jų turi už pasižymėjimą Rumokų eksperimentinio ūkio darbuose vyriausybinius apdovanojimus. Jie visi jaučia pareigą atgauti priverstą atimtą jų bažnyčią.

Rumokų eksperimentinio ūkio direktorius E. Adomavičius prikalbino bažnyčioje dirbtį malūnininku Vlado Puskunigį. Partietis Raguckas atsisakė, motyvuodamas, kad jam gėda prieš žmones malti bažnyčioje grūdus.

Viena, parlamento rūmai

Traukinio nelaimė buvo sabotazas

WASHINGTONAS. — Amerikos transportacijos saugumo tarybos pirmininkė Kay Bailey patvirtino, kad traukinio katastrofa Floridoje, kai vagonai su chlo rino gazu nuvirto ir nuo dujų žuvo aštuoni žmonės, o apnuodijo 100, buvo sabotazas. Reikalą ištirti pavesta FBI. Geležinkelio bėgiai buvo išardyti.

Savanoriai iš Europos

Lisabona. — Angolos partizanų atstovas sakė, kad į Angolą atvyko ir į antimarksinčius dalinius įsijungė apie 200 savanorių iš Britanijos, Belgijos ir Prancūzijos. Visi yra kariai veteranai. Samdymas daromas slapta, nes jų kraštų vyriausybės viešai išskirti savanorių neleidžia.

Angolos prezidentas Agostinho Neto pareiškė, kad kiekvienas toks savanoris, paimtas į nelaisvę, bus sušaudytas.

Mirė popiežių siuvelės

VATIKANAS. — Bonaventura Gammarelli, 84 metų popiežių siuvelės, mirė. Gammarelli šeima siūdavo ir siuva drabužius popiežiams, kardinolams ir kitiems Bažnyčios dignitoriams 180 metų. Tą privilegiją iš tėvo dabar paveldės vienas jo sūnų.

Per ilgus metus toji šeima aprūpino drabužiais 12 paskutinių popiežių. Popiežių mirus, Vatikanas būsimajam popiežiui užsako dviejų ar trijų dydžių drabužius. Jeigu aiškus, nuspėjamas kandidatas į popiežius, užsakoma pagal žinomą jo dydį. Taip buvo 1939. Užsakyti tik du, vienas, kad tikėtų kardinolui Eugenijui Pacellui, kuris ir buvo išrinktas. Būčiau buvo 1958, kai popiežium išrinktas Angelo Roncalli. Ir patys didžiausi išmatavimai į plotį netiko pirmam Jono XXIII pasirodymui.

Jeruzalė. — Izraelio laikraštis "Davar" parašė, kad britų užsienio reikalų ministeris David Owen taip yra pasakęs apie ju prancūzų Menachem Begina: "Aš negaliu su juo susikalbėti. Jis beveik nekaltas, tik pamokslauja ir pamokslauja".

Britų oficialus atstovas atsiliepė apie tą laikraščio pasakymą ir viską užgindijo.

N. SADŪNAITĖ — MOTERŲ DISIDENČIŲ SIMBOLIS

Moterų sąjūdis —
"turtinųjų kraštų pramoginis užsiėmimas"

Milanas. — Vienas iš plačiausiai skaitomų Italijos dienraščių Milano "Il Giornale Nuovo" paskyrė visą puslapį moterims disidentėms Sovietų Sąjungoje ir jos valdomuose kraštuose. Tarp žymesniųjų moterų, kurios ryškiausiai atstovauja įvairioms disidentinio sąjūdžio kryptims, dienraštis išskirtinai paminėjo Nijolę Sadūnaite, išskeldamas ją kaip simbolį visų moterų, kurios kovoja už tikėjimo laisvę. Vienintelė nuotrauka, kurį iliustruoja dienraščio puslapis, ir yra Nijolės Sadūnaite. Atskirai atspausdinta ilga ištrauka iš jos teismo ginčios kalbos.

Išanginiame straipsnyje apie moterų dalyvavimą disidentiniame sąjūdyje Sovietų Sąjungoje rašoma, kad istorikui Amalrikui neseniai lankantis Romoje, viena italė moteris jį paklausė, ką jis galvoja apie sąjūdį, kovojantį už moterų teises. "Šis sąjūdis", atsakė Amalrikas, "tai turtinųjų kraštų pramoginis užsiėmimas. Sovietų Sąjungoje moterys vairuoja sunkvežimius, sluoja gatves, dirba sunkiojoje pramonėje. Moterų protesto balsą čia sukelia žymiai dramatiškesni sumetimai, negu kova už moterų teisių sulavinimą su vyrų teisėmis: moterys komunistų valdomuose kraštuose drauge su vyrais kovoja už žmogaus teises, mokėdamos tokią aukštą kainą, kurią Vakaruose yra sunku įsivaizduoti".

"Yra moterų, kurios kovoja už minties ir kultūros laisvę ir dėl

to persekiojamos ir kalinamos pri verčiamųjų darbų lageriuose; yra moterų, kurios, nepaisydamos gresiančių represijų, drąsiai ir ištvėringai kovoja už savo kalinamųjų vyrų, sūnų ir artimųjų išlaisvinimą; yra tūkstančiai moterų, kurios kovoja už teisę duoti savo vaikams religinį auklėjimą, vesti vaikus į bažnyčią; galop, yra moterų, kurios pasiaukojimo kupinu pasiryžimu patvirtina savo religinius įsitikinimus".

Laikraštis nuo savęs pridėjo, kad tokioms moterims ryškiausiai atstovauja Nijolė Sadūnaite. "Teismo metu ji atsisakė advokato, neatsakinėjo į teismo klausimus, gynimosi kalboje nepaprastai kilniais žodžiais išpažino savo gilų tikėjimą". Dienraštis paskaitavo kelis jos kalbos sakinius, kad ji esanti laiminga, jei ji teisama už Tiesą ir Meilę, už "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką", kovojančią prieš dvasinę ir fizinę tyroniją. O paskutiniai jos žodžiai buvę prašymas, kad ne ją išteisintų, bet paleistų iš kalėjimų ir psichiatrinio ligoninių tuos, kurie kovoja už žmogaus teises ir teisingumą.

MADRIDAS. — Ispanijoje panaikinta teatrų cenzūra. Cenzūra filmams buvo panaikinta jau gruodžio mėnesį.

Ar angliakasiai atmes kontraktą?

WASHINGTONAS. — Praėjusį savaitgalį angliakasiai balsavo — priimti kontraktą ar ne. Galutiniai rezultatai bus žinomi tik šiandien, tačiau iki vakar dienos atrodė daugiau galimybių, jog kontraktas nebus ratifikuotas santykiu 2:1. Jeigu bus atmetas, prezidentui Carteriui liks imtis Taft-Hartley įstatymo ir priversti grįžti į darbą.

Susitarė su juodaisiais

SALISBURY. — Rodezijos ministras pirm. Ian Smith pasirašė su trim nusaikišiais juodųjų vadais protokolą, baigti 89 metus trukusią baltųjų mažumos valdžią. Juodieji partizanai sutarties nenori pripažinti.

Susitarimo gali nepripažinti nei Britanija, kuri jaučiasi atsakinga už buvusią koloniją, nei Amerika. Argumentas: ne visa tauta pritaria susitarimui.

Leis lankyti daugiau miestų

MASKVA. — Sovietai greit turistams leis lankytis dar 20-tyje miestų, sako AP. Tarp jų minimas Magnetogorskas Uralo kalnuose ir 11 miestų Pabaltijy. Į kokius miestus bus leidžiama įvažiuoti Pabaltijy respublikose, nepasakytą.

Kai kurios šalys, įskaitant ir Ameriką, taip pat leis daugiau turistų lankytis Sovietų Sąjungoje, jei jie tą padarys užsieniečiams pas save. Normaliai sovietų lankytojų neleidžiama įvažiuoti į pietinę Californiją ir kai kur prie Pacifiko šiaurės, kur yra kariniai įrenginiai. Britai neleidžia sovietų piliečiams išvykti toliau kaip 35 mylios nuo Londono centro.

Afrikos sienos neaiškos

BELGRADAS. — Jugoslavijos prezidentas Tito "NYT" su teiktam pasikalbėjime sakė jis taip pat susirūpinęs Rytų Afrikos įvykiais, kaip ir Carteris. Norėtų, kad Etiopijos ir Somalijos ginčas būtų išspręstas derybomis. Afrikos beveik kiekvienas šalis turi teritorinių ginčų, aiškių sienų dar nėra, todėl jei kiekviena nauja valstybė ginčus pradės spręsti ginklo pagalba, bus chaosas, ir kiti seks etioپی — somaličių pavyzdžiu.

Tito greitai bus Washingtono ir susitikis su prezidentu Carteriu.

Washingtonas. — Panamos kanalo sutarties priešrinkimai tris kartus jau pralaimėjo, siūle įvairius pakeitimus, dėl kurių būtų reikėję sutarti persvarstyti. Senato vadai nepatenkinti opozicijos delsimo ir trukdymo taktika.

KALENDORIUS

Kovo 6: Marcijonas, Rožė, Perpetua, Novilas, Raminta.
Kovo 7: Tomas Akviniėtis, Felicija, Aimautas, Vaidilutė. Saulė teka 6:20, leidžias 5:45.

ORAS

Daugiausia apsiniaukus, šilčiau, 70 proc. galimybė sniego, apie 32 laipsnius.

Mažuma savoj valstybėj

TEL AVIV. — 2000 metais žydai Izraelio sudarys mažumą, jeigu iki to laiko imigracija nepadidės. Statistika rodo, kad žydų šeima vidutiniškai turi 2.7 vaikus, kai arabai krikščionys 3.5, o arabai musulmonai net 8.5. Kad kompensuoti mostolius, reikia kasmet 125,000 naujų imigrantų. Da bar imigruoja tik 52,000 žydų. Žydai valstybėje sudaro tik 52 proc. visų gyventojų. Į tuos skaičius įeina ir Izraelio okupuoti kraštai.

Haig apie biologinius ginklus

WASHINGTONAS. — Gen. Alexander Haig, NATO kariuomenės vyr. vadas, įspėjo Atlanto pakto valstybes, kad nereikia galvoti, jog sustiprinus atominį ginklavinimą, bus galima atsispirti sovietų biologiniams ir cheminiams ginklams. Atominis atsakymas yra labai rizikingas, sudaro labai daug problemų ir kariškiams, ir politikams. Haig, kalbėdamas Senato pakomiteje, siūlo pasirošti atsakyti tokiais pat ginklais, kokiais sovietai gali pulti.

Audros rytuose ir vakaruose

LOS ANGELES. — Ši žiema žiurė ir pietinei Californijai. Jau kelintą kartą didelė lietus audra užtvindė gatves, nuo kalnų nuslinkusi žemė perkirto plentus. Tūkstančiai žmonių Californijoje ir Meksikos pusėje teko evakuoti. Du žmonės Los Angeles apylinkėse žuvo.

Arizonoj padėtis panaši. Gubernatorius Wesley Bolin, tik grįžęs aplankęs potvynių ištiktas vietas, buvo ištiktas širdies smūgio ir mirė.

New Yorko valstijoj buvo sniego audra, ir ant kelio Nr. 81 į sniegą įklimpo ir susidarė 45 automobilių eilutė.

Karo laivai 115 mylių per valandą

Londonas. — Amerika greit turės naujos rūšies karo laivą, kuris vandens paviršiu ant "oro pagalvėlių" galės keliauti iki 100 mazgų (115 mylių) per valandą. rašo "Jane Surface Skimmer". 1978 laidoje. Laivas bus 10,000 tonų, galės gaudyti sovietų povandeninius laivus. Amerika prieš tai nori baigti su tokio laivo prototipu, mažesniu laivu, tik 1,000 tonų.

Tokios rūšies laivus civiliniam reikalui jau seniai gamina britų Hovercraft įmonės.

NEW YORKAS. — Associated Press penktadienį vos išvenge didelį išsišokimą, kai 11:46 val. Chicago laiku buvo pranešta skelbti apie Jugoslavijos prezidento Tito mirtį, bet klaidą tuoj buvo pastebėta ir po 10 minučių atšaukta. Žinios laikraščių dar nebuvo pasiekusios.

K'nai susirūpino švietimu

PEKINAS. — Reuterio žinioms, Kinija grįžta prie tradicinės švietimo sistemos, atsiskaitoma nesėkmingų kultūrinės revoliucijos bandymų. Bus pakelti akademiniai standartai, atidaryti neveikiantieji universitetai.

Ir moterys šaudys iš patrankų

WASHINGTONAS. — Jeigu Kongresas priims projektą, moterys kariuomenėje galės valdyti kovos lėktuvus, bombonešius ir tarnauti karo laivuose lygiai su vyrais.

CARACAS. Vietinio susisiekimo Venecuėlos lėktuvas įkrito į jūrą ir žuvo visi 47 žmonės.

Saigonas šiandien. Juodoji rinka amerikiečių prekėmis vis dar klesti

Garmisch - Partenkirchen, Bavarija. Čia tiek susirenka slidinėtojų, kad neužtenka viešbučių, ir sporto entuziastai priversti gyventi autobusuose

DVIEJUOSE HORIZONTUOSE

VLADAS RAMOJUS

ANTRASIS MURAVJOVAS

Lietuvių akademikų leidžiamas anglų kalba žurnalas „Lituania“ kiekvienas numeris yra savaip įdomus. Žurnalą pasikeisdami redaguoja keli redaktoriai, o paskutinią saviuvinį, 1978 m. nr. I, redagavo dr. Kestutis Girmius. Žurnalo dokumentų skyriuje įdėtas labai įdomus straipsnis, paruoštas pasinaudojant Lietuvos po- grūdžio spauda. Straipsnis pavadinamas „Samizdat Document of Suslov's role in Lithuania“. Šiuose anglų kalba paruoštuose dokumentuose, kaip tik atskleidžiamas Michailo Suslovo vaidmuo antrojoje sovietinėje okupacijoje Lietuvoje, ir jis pavadinamas antruoju Lietuvos koku. Dokumentuose skelbiama, kad 1940-50 m. laikotarpyje apie 540,000 lietuvių buvo nužudyta, didesnioji dalis jų nužudyta po 1945 m. gegužės 9 d., taigi II pas. kėri pasibaigus, ir visų jų deportacijai bei žudynių iniciatorių buvęs Michailas Suslovas. Dauge- lių metų lietuvių tarpe iš lėpų į lėpas sklido pirmojo lietuvių tau- tos koriko Muravjovo vardas, ku- ris pagal skelbiamus dokumen- tus caru laikais pakores ar į Sibi- rą deportavęs apie 10,000 lietu- vių. Tuo tarpu antrasis lietuvių tautos korikas M. Suslovas toli pralenkia savo pirmtaką. Angli- kame dokumentų vertime štai kaip apie M. Suslovą rašoma: „The new Russian Tsar be- stowed on him the title of Hero or Socialist Labor, the Order of Lenin, and several other orders. For a long time now the Lithua- nian nation has considered him The Second Hangman...“

IV komunistų partijos plenu- me M. Suslovas, pasakęs, kad „Lietuva liks be lietuvių“, 1946 m. išvykdamas iš Lietuvos tikė- jo, kad jo žodžiai išsipildys. Bet lietuvių tauta išliko gyva. Tai pa- matė ir pats M. Suslovas, 1960 m. liepos mėn. atvykęs į Lietuvą. Kaip tik tuo metu po bokso run- ginių kito didžiulės rianšės Kau- ne, policija nušovė dešimt jau- nuolių ir daug jų sužeidė, ir M. Suslovas, užuot dalyvavęs dainų šventės iškilmėse, pasuko atgal į Maskvą.

Taip lietuvių akademikai lai- sivo pasaulio universitetams, bi- bliotekoms ir kitoms įstaigoms pristato antrąjį lietuvių tautos koriką.

PAGERBTAS LIETUVIS MENININKAS

IV kongreso 1976 m. aktu prie Kongreso bibliotekos įsteig- tas Amerikos tautotyros centras, nauja įstaiga, kuri, atrodo, nema- žai dėmesio atkreips ir į tautines grupes. Centre kaip etnikos spe- cialistė dirba Elena Bradūnaitė, visiems gerai pažįstama lietuvi- tės folkloristė. Pristatydama plačiąją visuomenę, Amerikos tautotyros centras išleido gau- siai iliustruotą brošiūrą. Brošiū- ros užpakaliname lape per visą puslapį įdėtas ir lietuvių meni- ninko A. Paskočimo medžio dro- žinys — stilinga ir gausiai orna- mentuota žvakidė. Idomu, kad šalia lietuvių tik graikams ir uk- rainiečiams ta garbė duota. A. Paskočimo padarytus kryžius bei koplytstulpius Kražių skerdynių dalyvių ir kun. J. Raibuzio atmi- nimui matome stovinčius Jauni- mo centro sodelyje, ir ne vienas praeivis jais džiaugiasi, ypač at- kreipdami dėmesį į idomią ir tur- tingą ornamentiką. Malonu, kad A. Paskočimo darbus atkreipė dė- mesį ir Amerikos tautotyros cen- tras, kuriame, kaip minėjau, svar- bias pareigas užima ir lietuvių E. Bradūnaitė.

TUTINIŲ ŠOKIŲ REPRE- ZENTANTAI CHICAGOJE

1945 m. rudenį Flensburgo sto- vykloje, V. Vokietijoje, susipaži-

nau didelę tautinių šokių meno entuziastę Genovaitę Dumčaitę — Breichmanienę, kuri, tik karui pasibaigus, jau steigė pirmąsias šokių grupes, iš Flensburgo ne- trukus išsikirstėm ir G. Breich- manienės vardas atsakmėda- uo iš Haffkrugo stovyklos, kur susijungia po puikus ansamblis. Kai emigracija visus išskleidė po užjūrus, Breichmanai įsikūrė Ha- miltone, Kanadoje, ir čia G. Breichmanienės pastangomis su- organizuota nauja šokių grupė „Gyvataras“, ilgainiui apskusi- ne tik visą Kanadą, bet ir beveik visą laisvąjį pasaulį. Šimtai gra- žiausių pasirodymų Kanadoje, JAV, V. Europoje, Australijoje jau įrašyta į „Gyvataro“ istoriją. Šim- tai jaunųjų palyginus iš ne pe- didelės Hamiltono liet. kolonijos perėjo „Gyvataro“ mokyklą, kur jie ne tik šoko, bet kartu ir stiprino lietuvių kalbą. G. Breich- manienė Chicagoje lietuvių paži- nimo jai iš seniau, nes jos autori- tetinga talka visada būdavo reika- linga, rengiant tautinių šokių šventes, o IV-joje Tautinių šo- kių šventėje ji buvo vyriausia va- dovė.

Idomu, kad beveik visą laisvą pasaulį apkeliaujęs Hamiltono „Gyvataras“ dar nebuvo turėjęs pilno koncerto Chicagoje. Mūsų „Grandies“ taut. šokių grupės ir jos vadovybės dėka pakviestas „Gyvataras“ pirmą kartą Chica- goje davė pilną koncertą vasa- rio 25 d. vakare Jaunimo centro didž. salėje. Publikos buvo ne- mažai ir, svarbiausia, kad didžia- ją dalį sudarė jaunimas, kėles entuziastingas ovacijas. Devynio- lika „Gyvataro“ atliktų tautinių šokių prabėgo pro žiūrovų akis. Gal jie nebuvo tokio savito ir iš- skirtinio braižo, kaip pvz. Clevel- lando „Grandinės“, bet visgi džiaugiamės, kad scenoje mato- me reprezentantus, kurie dauge- liu atveju įvairiuose pasirody- muose atstovavo ne tik lie- tuviams, bet ir Kanadai. Dar kas- idomu, kad sol. Anita Pakalniš- kytė yra taip pat šios grupės šo- kėja. Chicago koncerte, atskusi- kėlis šokius, sol. A. Pakalniškytė antrojoje programos dalyje, jau ilga suknele pasipuošusi ir akom- paniatoriaus muz. A. Jurgučio lydimu, išėjo į sceną dainuoti so- lo. Nors gal dėl nuovargio atsi- rado balso vibracija ir solistės lietuviškus žodžius buvo sunkiau suprasti, bet solistė padarė ypą- gražų gestą, visai prisiminusi į amžinybę iškėliavusį komp. Vl. Jakubėnų ir jo atminimui padai- nąsini mirusio kompozitoriaus kūrinių „Na tai kas“.

Hamiltono „Gyvataro“ kon- certas Chicagoje buvo įdomus. Kadangi vykdoma kultūrinė mai- nų politika, tai Chicago „Grandis“ balandžio mėn. vyks į Ha- miltoną ir ten pasirodys. Hamil- tono lietuviams, Malonu, kad dvi didžiosios tautinių šokių grupės moka taip gražiai tarp savęs bendradarbiauti. Jei nebūtų ke- lionų bei gastrolių, kažin ar jau- nimas ilgiau išsilaikytų šokių ei- lėse?

PASEKIME JŲ PAVYZDIU

Prieš kurį laiką likvidavosi buv. Cicerio taut. šokių grupė „Žilvitis“. Jos atstovai Dalia Orentaitė ir Jonas Žukauskas, grupės susilikvidavus, atvyko į Lietuvos fondo įstaigą ir fondui perdavė grupės turėtą pinigų li- kūtį — 296 dol. Kaip būtų gražu, jei šiuo jaunimo pavyzdžiu pa- sektų ir senos, turtingos lietuvių organizacijos.

— Dievas myli mus ne dėl to, kad esame vertingi, mes esame vertingi dėl to, kad Jis mus myli. Arkidvysk. Sheen

Hamiltono „Gyvataro“ tautinių šokių grupės šokėjai šoka „senių šokių“

Nuotr. P. Maletos

PARENGIMAI CHICAGOJE

Kovo 10 d. — Gavėnios su- sikaupimo seminaras, ruošiamas Chicago ateitininkų, Jaunimo centro.

Kovo 11 d. — „Andros“ cho- ro vakaras Jaunimo centre.

Kovo 12 d. — Marijomų ben- dradarbių seimas vienuolynė, prie „Draugo“.

— Religinis koncertas, ren- giamas Lietuvių styginių an- samblio Jaunimo centre.

Kovo 16—19 d. — Rekolokci- jos moterims, ruošiamos „Gied- ros“ korporacijos Liet. jėzuitų koplyčioje.

Kovo 17 d. — Jaunimo cen- tro vakarienė — kun. J. Pruns- kio fondo premijos įteikimas Lietuvių Bibliotekos leidykiai kavinėje.

Kovo 18 d. — Simpoziumas Vliko klausimais, ruošiamas krikščionių demokratų Jaunimo centre.

Kovo 19 d. — Putnamo sese- lių rėmėjų vakarienė — koncer- tas Jaunimo centre.

Kovo 22—25 d. — Akademi- nio skautų sąjūdžio rekolokci- jos Jaunimo centre.

Kovo 26 d. — Studentų ateiti- ninkų šokiai Jaunimo centre.

Kovo 31 d. — Vakaronė su rasytoju Jurgiu Jankum, ruo- šiama Jaunimo centro kavinėje.

Kovo 31 — bal. 2 d. — Nor- berto Lingertaičio gintaro pa- puošalų paroda, rengiama Ak- skautų sąjūdžio Jaunimo centre.

Bal. 1 d. — V. D. šaulių rink- tinės pavasarinis parengimas Šaulių namuose.

— Zarasiškių klubo pavasari- nis parengimas Vyčių salėje.

Bal. 1 ir 2 d. — Verdi ope- ros „Nabucco“ spektaklis ruošiamas Lietuvių operos Ma- rijos aukšt. mokyklos salėje.

Bal. 7 d. — Jaunimo šokiai Jaunimo centre, rengiami „Li- tuanikos“ tuntu.

— Vakaronė jaunimui, ruo- šiama Liet. fronto Bičiulių ir Chicago sambūrio Jaunimo centre.

Bal. 7—16 d. — Jaunųjų aka- demikų meno paroda, ruošiamą Ak. skautų sąjūdžio.

Bal. 8 d. — Verdi operos „Nabucco“ spektaklis, ruošia- mas Lietuvių operos Marijos aukšt. mokyklos salėje.

Bal. 9 d. — Liet. istorijos dr- jos narių visuotinis susir- kimas su G. Galvos paskaita „Vokietijos tikslai Lietuvos valstybėje kuriant“, Altos patal- pose.

— Chicago lietuvių operos pabaigtuvės Jaunimo centre.

Bal. 15 d. — „Grandies“ tra- diecinis vakaras Jaunimo centre.

Bal. 16 d. — Kriaušėlinių premijos jaunimui įteikimo iš- kilmės Jaunimo centre.

Bal. 21—30 d. — Meno mė- gėjų paroda Jaunimo centre.

Bal. 22 d. — Lietuvos dukte- rų draugijos pavasario balius, Jaunimo centre.

— Vyčių namų direktorių ban- ketas Vyčių salėje.

— Marquette Parko lit. namų savininkų org- jos pavasarinis balius parapijos salėje.

Bal. 23 d. — „Draugo“ roma- no premijos įteikimo iškilmės Chicago ateitininkų, Jaunimo centre.

— Seselių pranciškiečių rė- mėjų Chicago apskr. vakarienė Nekalto Prasidėjimo parapijos salėje.

Bal. 29 d. — Jūros šaulių Daukanto kuopos banketas Šau- lių namuose.

Bal. 30 d. — Ateitininkų sei- mos šventė Jaunimo centre.

Gegužės 6 d. — Motinos die- nos minėjimas, ruošiamas Mar- quette Parko lit. mokyklos, pa- rapijos salėje.

— Panevėžiečių klubo pobū- vis — vakarienė B. Pakšto sa- lėje.

— Lietuvių fondo suvažiavi- mas Jaunimo centre.

— Lemontė lit. mokyklos pa- vasario balius St. Constantine Hellen graikų parapijos salėje.

Gegužės 6—7 d. — Dzūkų dienos Jaunimo centre.

Gegužės 7 d. — Motinos die- nos minėjimas, ruošiamas Chi- cago Anglijos — Britanijos lie- tuvių klubo Šaulių namuose.

— Sino Kndirkos diena, ruo- šiama Lietuvių Fondo Sabre Room, Hickory Hills, Ill.

— Irenos Veleckytės baletu ir muzikos studijos koncertas Jaunimo centre.

— Vyčių senjorų gegužinė — Motinos pagerbimas Vyčių salėje.

Gegužės 12 d. — Muziko D. Lapinsko jaunimo sambūrio operetė Jaunimo centre.

Gegužės 13 d. — Cicero litua- ništinės mokyklos vakaras šv. Antano parapijos salėje.

Gegužės 14 d. — Muziko B. Markaičio kūrinių koncertas Jaunimo centre.

— LB Vid. Vakarų apygar- dos atstovų suvažiavimas Ja- nimo centre.

— D. Lapinsko jaunimo sam- būrio operetė Jaunimo centre.

Gegužės 20 d. — Jaučio Puodžiūno baletu studijos kon- certas Jaunimo centre.

Gegužės 21 d. — „Sandaros“ gegužinė Vyčių sodelyje ir sa- lėje.

— „Aido“ choro koncertas, ruošiamas PLJS Ryšių centro Jaunimo centre.

Gegužės 26-27 d. — Lietuvių poezijos dienos Chicagoje.

Gegužės 27 d. — Šaulių s- gos centro valdybės ruošiamas pa- rengimas Šaulių namuose.

— Kun. A. Lipniūno ateiti- ninkų kuopos balius Jaunimo centre.

Gegužės 28 d. — Chicago Anglijos — Britanijos lietuvių klubo gegužinė, ruošiamą Vyčių sodelyje ir salėje.

— Marquette Parko Liet. na- mų savininkų organizacijos ge- gužinė Bruzgulienės darže.

Birželio 3 d. — J. Puodžiūno baletu studijos vakaras Jauni- mo centre.

Birželio 4 d. — Chicago Aukšt. lit. mokyklos m. metų užbaigimas ir abit. išleistuvės.

Birželio 9 d. — Iz Motekai- tienės dainavimo studijos moki- nių koncertas Jaunimo centre.

Birželio 17 d. — Brighton Parko Liet. namų savininkų ge- gužinė Vyčių salėje ir so- delyje.

Birželio 18 d. — Šakiškių klub- o gegužinė Vyčių salėje ir so- delyje.

Liepos 16 d. — Zarasiškių klubo gegužinė Vyčių sodelyje ir salėje.

Liepos 23 d. — Balso Chica- gos aps. ir skyrių gegužinė Po- lania Grove.

Rugp. 5—12 d. — Liet. fron- to bičiulių stovykla Dainavoje.

DR. ZIBUTE ZAPARACKAS
Tel. — 357-1295
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIA

Ofis: 700 North Michigan, Suite 409
Valandos pagal susitarimą

ADVOKATAI
CHARLES P. KAL & ASSOCIATES
Ofs. tel. 776-5162; rez. 737-5047
2649 W. 63rd St., Chicago, Ill.

Darbo val. nuo 9 iki 5 val. vak.
Triedieniais uždaryta.
Seštad. atdara pusę dienos.
Mes duodame įvairius teisinius patarimus.

7 Drive-in Tellers

Open 6 days a week

Open Friday evenings, 5 P. M. to 8 P. M.

Instead of Thursday evenings

MARQUETTE NATIONAL BANK

64th and So. Western Avenue

Main Bank — 6316 South Western — GR 6-5100

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription Rates: \$33.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$31.00. Foreign countries \$34.00.

Pašto ilaidas matant, pakvitarimai už gautas prenum- ratas nesutindami. Ant DRAUGO prie kiekvieno šaltinio ad- reso, gavus iš jo kasetę, atžymima iki kada yra užsimokėję.

DRAUGO prenumėto mokesčiai

	metams	6 mėn.	3 mėn.
Chicago ir Cook apskr.	\$33.00	\$19.00	\$15.00
Kittur JAV	31.00	18.00	14.00
Kanadoje	33.00	19.00	15.00
Užsienyje	34.00	20.00	15.00
Savaitinis	25.00	15.00	9.00

• Administracija dirba kas- dien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadi- eniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien: 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 1:00.

• Redakcija straipsnius taisy- so savo nuožiūra. Nesumandytų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anks- to sušalusių. Redakcija už skelbi- mų turinį nesiako. Skelbinių kainos prišunčiamos gavus pre- tybę.

DR. K. G. BALUKAS

Aknešeris ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building) Tel. LU 5-6446
Jei nestatūlipla skubint 374-8004
Pirma ligonius pagal susitarimą.

DR. VL. BLAZYS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Avenue.
Val: pirmad., antr., ketv. ir penkt.
6 iki 7:30 val. vakaro.
Seštad. nuo 1 iki 3 val.
Pagal susitarimą.
Ofisio telefon. WA 5-8870.
Rezid. tel. WALBROOK 5-3043.

Tel. ofisio HE 4-5849; rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt.
1:00 — 5:00 val. popiet. treč. ir šešt.
tik sutarimą.

Ofs. tel. 735-4777; rez. 246-2830

Dr. Jonas G. BYLA-BYLAITIS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
KEDIKIŲ IR VAIKU LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue.
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto
iki 1 val. popiet.

Ofs. tel. KE 7-1168, rez. 248-2819

DR. ANTONIUS KASPARAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
Specialybė — Nėra ir
Emocijos ligos.
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400

Val: pagal susitarimą: pirmad. ir
ketv. 1-4 ir 7-9; antr., ketv. ir penkt.
10-4; seštad. 10-3 val.

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
Specialybė — Nėra ir
Emocijos ligos.
CRAWFORD MEDICAL BLDG.
6449 So. Pulaski Road

Ofisio tel. — PR 8-3220

DR. JANINA JAKSEVICIUS

GYDYTOJA IR CHIRURGAS
2656 West 63rd Street
Tel. — BE 3-5893

Specialybė Akų ligos
3907 West 165th Street
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2656 West 63rd Street
Tel. — BE 3-5893

Specialybė Akų ligos
3907 West 165th Street
Valandos pagal susitarimą

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3944 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS

DERMATOLOGJA
CHIRURGIA
5314 No. Western Avenue
1002 No. Western Avenue
Tel. atstakoma 12 valandų
489-4441 — 561-4005

Įstaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS
BENDROJI MEDICINA
1407 So. 40th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7
Iškyrus treč. ir seštad.

Tel. ofisio ir buto: OLYMPIC 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
Iškyrus trečdienius.
Seštadieniais 12 iki 4 val. popiet.

Tel. Reliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val: pirmad., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8
val. vak. Treč. ir seštad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
KEDIKIŲ IR VAIKU LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue.

Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto
iki 1 val. popiet.

Ofs. tel. KE 7-1168, rez. 248-2819

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
71-01 ir Campbell Ave. Hamp.

Val: pirmad., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v. p. p. Tik sutarimą.

OPTICAL STUDIO

VIOLETA KAROSAITIS
7051 So. Washington — Tel. 778-8708
Pritaikomi akiniai pagal gydytojų
receptus.
Didelės akinų rinkos patalpinimas.
Val: pirm., antr., penkt. 10-5:30.
Ketv. 1-5 v. vak. Sešt. 10-4 v. p. p.
Triedieniais uždaryta.

Telef. — 282-4356

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIA
Ofisio:
111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

(Kaltas lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akinų receptus atlieka ir
„Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIDUTIS

INKSTŲ, POSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIA
3656 W. 63rd Street
Val. antr., antr., ketv. ir penkt.
ir ketv. nuo 5-7 vakarų

Ofisio tel. 7

ISKILMINGOS VEDYBOS, GAUSIOS SKYRYBOS

Dievybę ir religiją neigias komunistas pats iš esmės yra ne kas kita, kaip nauja tikyba. Nuo kitų religinių bendruomenių komunistas skiriasi tuo, kad nepripažįsta teisės žmonėms išpažinti kurią nors kitą, o tiksliai komunistinę pasaulėžiūrą, kuri sutapatina su partinė ideologija ir tuo pačiu yra totalitinės pasaulėžiūros pavyzdys. Taigi kovojantis ateizmas yra ne kas kita, kaip fanatiškausia religija.

Kiekviena tikyba turi savo religines tradicijas, kultūrą ir dvasininkus. Visa tai sukūrė ir nauja mūsų laikų agresyviausia religija — komunizmas.

Naujoji viešpataujanti tikyba jokių būdu nepakenčia kitų religijų. Jos vadovai, naudodami valstybines prievartos priemones, uždraudė tikintiesiems krikšto, vedybų, laidotuvių ir kitas apeigas, draudžiamas švesti ir religinės šventės.

Buvo sudaryta speciali komisija, kuri turėjo sukurti visiemis okupuotos Lietuvos gyventojams naujas sovietinių švenčių bei apeigų tradicijas, kad „buitinis gyvenimas būtų atpalaiduotas nuo religinių atgyvenų“. Parašytas ir naujas „apeiginis ritualas“, išleistas leidinys „Liet. šeimos tradicijos“ ir eilė kitų.

Pradedant 1973 metais okupuotos Lietuvos buvo pradėtos kurti specialios bolševikų „maldyklos“. Kaune šiam reikalui panaudoti atnaujinti senosios rotušės rūmai ir 1973.XII.29 šioje „maldykloje“ iškilmingai sutuokta pirmoji pora. Vilniuje pastatyti specialūs „santuokų rūmai“. Panašios „maldyklos“ atsirado ir kitose vietose.

Vestuvinės apeigos vykdamos labai iškilmingai. Apie tai „Kultūros barai“ rašė: „Gaudžia vargonai (autorius neršo iš kurios katalikų bažnyčios jie išplėsti), žiba aukštiniai šviestuvai (jie taipgi iš bažnyčios pavogti), visur atitinkami baldai, senos nišos, akurkas su Meilės ugnimi (bolševikškas „altorius“). Patiestas ilgas kilimas... Bet tai dar ne viskas. Yra ir komunistiniai dvasininkai, — „apsirengę ceremonijū rūbais“. Už jų ant sienos kabo kilimas su LTSR žvaigžde. Santuokos aktai atliekami iškilmingiausiai. „Buržuazinių“ papročių užmaunami žiedai, uždedami vainikai, aplinkui jaunuosius vaikšto „ceremoniesteris su specialia lazda“.

Š.m. pradžioje „Mokslo“ leidinys Vilniuje išleido I. Čepienės paruoštą dar vieną „ritualinį apeiginą“ — „Lietuvių liaudies vestuvių veikėjų“. Knygelės įžangoje rašoma: „Mes galime didžiulius erdvinius ištaigavimus santuokos salėms, meniškų jų interjeru, atributika, įprastina simbolika, muzikiniu apeigų apipavidalinimu — tuo, kas emocionali pagilina neeilinio įvykio — šeimos sukurimo šventės išpuolį. Todėl suprantamas daugelio noras, kad vestuvės išpuolingai tęstųsi ir išėjus iš valstybinės įstaigos“.

Taip rašo komunistų tikybos „dvasininkė“. Deja, taip iš tiesų nėra. Atvirčiai, žymiai blogiau, kaip seniau buvo.

Pastaraisiais keliolika metų okupuotoje Lietuvoje labai plačiai reikiama želmų sugrūvimas, labai išaugo skyrybos, atsirado daugybė žmonių, kurie gyvena ne tiktaite be bažnytinio šilūbo, bet ir be civilinės metrikacijos, taip sakant, „susimete“. Išsiplėtė įvairios paleido gyvenimo formos, išsiplėtė lytinės ligos. Pati sovietinė spauda neslepia, o pogrindžio spauda ypač išklaia faktus, kad venerinių ligų dispanseriai yra perpildyti klientais.

Šiuo kartu mes nepateiksimė žudijimų, ką apie šeimyninį gyvenimą, skyrybas ir gimimus rašo pogrindžio spauda. Kiek ilgiau sustosime prie oficialaus šiuo reikalu rašinio, paskelbto pr. m. „Svyturio“ Nr. 18. Jo antraštė: „Tuokiasi, tuokiasi, skiriasi poros“. Autorius — Antanas Merčaitis, gim. 1936 m. Šakių apskrityje, ekonomistas, parašęs keletą studijų Lietuvos gyventojų natūralaus judėjimo temomis. Jo duomenimis ir iškeltais faktais ir pasinaudosime.

1961—1967 metų laikotarpyje (per 16 metų) okupuota Lietuvoje buvo užregistruota 449,619 santuokų. 1976 m. kiekviena diena vidutiniškai tuokdavosi 82 poros. Nežiūrint to, gimimų skaičius ne tiktaite Lietuvoje, bet ir visoje Sovietų Sąjungoje ėmė mažėti. Atsižvelgiant į tai ir kitas aplinkybes, jauniems vyrams buvo su trumpintais karinės prievolės laikas nuo trejų ligi dvejų metų, šaukiamasis amžius — nuo 19 ligi 18 metų. Vadinasi, 20 metų sulaukęs jaunuolis jau yra karinė prievolės atlikęs — čiupk merginą ir eik į santuokos rūmus. Tai turėjo ir praktiškos reikšmės — santuokos „atjaunėjo“. Tačiau džiaugsmas komunistų partijai nebuvo didelis, nes tuokiasi vedybiniam gyvenimui nepasiruošę jaunuoliai. Jų santuokos greitai išyrančios. Gausiai skiriasi ir kitų amžiaus grupių sutuoktiniai.

A. Merčaitis, pasiremdamas skaičiais, įrodinėja, kad labai auga skyrybų skaičius. Nepriklausomybės metais, kaip žinome, iš 1973 metų beveik nebuvo. 1950 m. įregistruotos 23,246 santuokos ir 107 ištuokos. 1960 m. — 28,144 santuokos ir 2364 ištuokos. O 1961 - 1976 m. buvo 449619 santuokų ir 92,356 ištuokos. Ypač sparčiai ištuokos ėmusios didėti po 1965 metų pabaigoje priimto įstatymo, palengvinusio santuokos nutraukimą. Dabar tūkstantui gyventojų tenka 2,9 ištuokos ir Lietuva sovietų respublikų statistikoje užima penktą vietą.

A. Merčaitis teigia, kad nemaža santuokų vykstančios tada, „kai mergina jau laukia kūdikio“. „Tokios santuokos, teigia jis, — nėra patvarios, jos neretai išyra pirmasias metus. Šeimyniniame gyvenime būna konfliktų, o jiems nepasiruošus matoma vienintelė išeitis — ištuoka“.

Tačiau daugiausia ištuokų tenka, šeimoms, pragyvenusioms santuokoje 5-9 ir 10-19 metų. Tokie sutuoktiniai paprastai turi vaikų ir čia kylanti didžiulė jų problema.

Didėjant ištuokų skaičiui, auga pakartotiniai susituokusieji skaičiai. 1976 m. nuo bendro santuokų skaičiaus jos sudarė 5159 vyrai ir 4945 moteris (17,3 ir 16,5 proc.). Tačiau antrą ar trečią kartą susituokusieji „nebe-nori turėti vaikų, nes nežino, ar tikrai bus tvirta ir ši santuoka“.

A. Merčaitis daug ką pasakė, tačiau ne viską. Jis nenurodė, kad didžiausia skyrybų priežastis yra okupacinės vyriausybės skatinamas jaunų žmonių girtavimas, labai lengvos skyrybų sąlygos, suprantamos jų bylų vedimas, pagaliau būtų stoka ir kitos aplinkybės. Turėtų A. Merčaitis būti žinoma, kad nemažas skaičius naujų sutuoktinių neturi butų, gyvena atskirai bendrabučiuose ar šiaip jau landynėse. Butų gavimo reikalas labai opus ir čia nieko nereikia nei gražios santuoktinių apeigos santuokų rūmuose, nei bolševikų dvasininkų teikiamas sutuoktiniams komunistų partijos „palaiminimas“.

Gera, kad okupuotos Lietuvos spaudoje pasirodo sveikų balsų, skatinančių kelti gyventojų moralę, bet negerai, kad nutylimos tikrosios moralės kritimo ir skyrybų priežastys — begalinis Lietuvos žmonių nusikurdimas ir nemoralybės protegavimas.

b. kn.

Sovietai nenustoja apgaudinėti JAV-bių

Vyriausybė laukia su Amerika pasirašytas sutartis

BR. AUŠROTAS

Buvę JAV politinio gyvenimo įtakingi asmenys, — generolai ar admiralai ar šiaip sau išgarsinę politikai, — pasiekę ramų ir saugų pensininkų uostą, dažnai prabyla plačiai skaitomos spaudos puslapiuose. Jie atvirai primena visuomenei apie šiam kraštui gresiančius pavojus iš bolševikinių stovyklų. Neseniai adm. Elmo Zumwalt, buvęs Karo laivyno operacijų štabo v-kas, „Aviation Week“ rašė apie JAV Karo laivynui gresiantį pavojų iš Sovietų nardlaivių ir kitų karo laivų pusės.

Tyčiojasi iš JAV

Melvin R. Laird, plačiai JAV visuomenėje žinomas, buvęs Gynybos sekretorius R. Niksono valdymo dienomis, š. m. vasario „Reader's Digest“ 30 milijonų skaitytojų mėnraštyje išėjo amerikiečius, kad „Sovietai ir toliau laukia SALT susitarimus, nors JAV stengiasi prisilaikyti jų susitarimų raidės“. Šio ilgo straipsnio santrauka tilpo ir konservatyvių pažiūrų savaitraštyje „Human Events“ (1978.II.11).

Šio straipsnio autorius teigia, kad Sovietai tyčiojasi iš JAV, daug kartų sulaužiusi SALT susitarimus ir stengdamasi nuo JAV nuslėpti įvykdytus pažeidimus. Ir kas nuostabiusia, kad visi sutarčių niekinimai vyksta tuo metu, kai įdomiausi dalykai naujos SALT sutarties pasirašymo. O JAV vis tebelaukia iš Sovietų garbingo elgesio.

Valdžia slepia nuo kongreso

M. R. Laird tvirtina, kad „tam tikrų įstaigų turimi sutarčių laukimo įrodymai nekelia jokių abejonių. Sov. S-ga pakartotinai, žiliai ir pasityčiojant laukia ir laukia savo pačios pasirašytus susitarimus, kurių Amerika griežtai laikosi. Šie įrodymai yra buvę slepiami nuo kongreso, spaudos ir visuomenės. Tai, kas yra žinoma, nėra jokio tikslo toliau slėpti nuo JAV piliečių ir jų rinktų atstovų. Toks nesveikas slapnumas tepadaida tik mūsų priešams“, rašo politikas.

Sovietai toliau stiprinasi

Straipsnyje toliau rašoma, kad Sovietai pasistengė pertvarkyti savo naują priešraketinę gynybos sistemą. Toliau Sovietai sustiprino vidutinio dydžio raketų pajėgumą, paversdami jas tolimo at-

stumo raketomis. Sovietai taip pat atkakliai klieidė amerikiečiams patikrinti jų vykdomus susitarimo laukumus. Šie visi pažeidimai yra priešingi SALT susitarimų raidėi. Kas labai keista, kad nei JAV vyriausybė, nei visuomenė beveik nekreipė jokio dėmesio į Maskvos vykdomus sutarčių niekinimus.

Kongresmanų nuomonės

„H. E.“ savaitraštis, skelbdamas šią svarbią buvusio Gynybos sekretoriaus pažiūrą, rašo, kad „M. Laird kaip tik patvirtino anksčiau „Aviation Week“ leidinyje tilpusius JAV žinovų nusiskundimus. Sakoma, kad Sovietai ypač nesiskaito su J. Carterio valdžia, tęsdami pažeidimus pagreitintu tempu“.

Kongresmanas Les Aspin (D-Wisc.), susipažinęs su dabartine derybų padėtimi, sako, kad „JAV nesutaria su Sovietais dėl naujos SALT sutarties, jeigu nekeis savo laikysenos“. Jo kolega Robert Bauman (R-Md) protuoja, kad „naujas susitarimas privalėtų apriboti Sovietų bombonešių „Backfire“ gamybą. Tačiau JAV specialistai net nežino, kiek Sovietai tų lėktuvų per metus pagamina. Ir viskas, ką mes žinome, ateina tik iš Sovietų vyriausybės lūpų“, tvirtina R. Bauman.

JAV senatorius Jim Allen (D-Ala.) teigia, kad „JAV derybininkai jau keliolika kartų siūlė

Kovo 8 dieną Sovietai švenčia moters dieną ir ta proga ypatingai griaus, kad jų šalyje „moters teisės lygios vyrų teisėms“. Sulyginimas reiškia tuo, kad moterys turi dirbti sunkiausius fizinius darbus. Čia matome rusų moterį, dirbančią požeminėje kasykloje

kad geriausias būdas išeiti iš dabartinio aklagatvio (nepajėgumo susitarti) tai būtų kreipimasis į L. Brežnevą, kad jis Amerikai pažadėtų tik ten laikyti „Backfire“ bombonešius, iš kur jie negręstų JAV saugumui. Tik visa bėda iš tokio užtikrinimo yra, kad mes (JAV) dar nenusprendėme, kas mums laidos, kad Brežnevo pažadas bus tikrai vykdomas“.

Savaitraštis teigia, kad buvusio JAV Gynybos sekretoriaus kreipimasis į JAV visuomenę (per „Reader's Digest“ puslapį) esąs kaltinimas JAV vyriausybei dėl per didelio pasitikėjimo Sovietais. G. Fordo vyriausybė ne tik klydo, pasitikiadama Maskva, bet savo klaidas stengėsi slėpti nuo visuomenės akių. Kodėl?

H. Kissingeris Sovietų pusėje

M. R. Laird tvirtina, kad Fordo pareikšimas spaudos konferencijoje, jog Sovietai nepažeidžia susitarimų, buvęs teisingas. Mat, net prezidentas nežinojo tikros būklės. Fordui tik tada atsivėrusios akys, kai M. Lairdas pranešė jam visą tiesą.

Kas gi slėpė nuo visagalinčio JAV prezidento G. Fordo tokius rimtus tarptautinių susitarimų pažeidimus? Tik 1975 m. gruodį buvę sužinota, kad H. Kissingeris, buvęs anksčiau R. Niksono saugumo reikalų patarėjas, gautas žinias iš slapto žvalgybos įstaigų neleidavo paskleisti spaudoje. „NY Times“, pagirdamas H. Kissingerio veiksmus, rašė, kad „H. Kissingeris dėjo visas pastangas, kad Sovietų vykdomi SALT pažeidimai būtų kuo mažiau žinomi JAV plačiosioms masėms“.

Slėpė nuo valstybės sekretoriaus

„Human Events“ savaitraštis toliau rašo, kad „H. Kissingeris buvo toks galingas, kad tas svarbias žinias jis net nepranešė to meto valstybės sekretoriui William P. Rogers“. Ar tuo galima būtų patikėti? Tad kas gi valdo Ameriką? Ar niekieno nerinkti asmenys kaip Kissingeris.

Kur suka šis puikus kraštas, tokių kaip buvę ir dabar esamų saugumo reikalų patarėjų dirgvojamas? Mes dažnai skaitome apie neįtikėtinus reiškinius, bet pastarieji pralenkia bet kokias vaizduotės ribas.

KAN. FELIKSĄ KAPOČIŲ PRISIMINUS

DR. P. MACIULIS

Daug didelių sumanymų kartais nepavyksta įgyvendinti ne tik dėl materialinių kliūčių, kurias būtų galima nugalėti, jei į tarpą neįsibrautų kitos išorinės neesėms. Kan. F. Kapočius savo planą pastatyti Tautų šventovę pradėjo kaip tik tuo metu, kai Europos padangėje pradėjo telktis grasūs karų laikai. Nors Lietuva niekam nebuvo pastojusi kelio, tačiau piktai grobuonyis ir ją užkludė: 1938 metais lenkai grubiu ultimatumu privertė Lietuvą užmegzti diplomatinis santykius, 1939 m. vokiečių naciai su A. Hitleriu grobuoniškai atplėšė Klaipėdos kraštą, 1940 metais raudonasis rusų „čaras“, susitaręs su Hitleriu, palaidojo Lietuvos valstybę, vergais pavertęs laisvąjį kraštą ir jo žmones.

Tos politinės krašto nelaimės smarkiai moraliai ir medžiagiškai sukrėtė visą kraštą. Tad ir visi visuomeniniai darbai lyg apstulbę stabterėjo: buvo išmūšta iš rankų bet kokia didesnė iniciatyva ir bebegiamos Tautos šventovės darbai tik labai dideliu kanauinko ryžtu tegalėjo prieiti prie užbrėžto pagrindinio plano.

Sudėjęs langus ir įstačius priekines šventovės duris, 1940 metais žaliakalni buvo išbaigtas didžiulis paminklinis pastatas, bet tai dar nebuvo viskas — šventovės vidus ne nepradėtas įrengti.

Galvotrukčiai įvesdami naują, komunistinę sistemą Lietuvai, bolševikai kreivai akimi žvelgė į ryškesnius žmones, todėl ir Prisiškėlimo parapijos klebonas buvo numatytas pašalinti pirmųjų sumintųjų skaičiūje.

Be čia, kaip anais 1918-20 metais šėtoje, ir Kaune ne kas kitas, kaip tie „proletarai“ pirmi susirūpino

savo klebono likimu, jį ne kartą perspėdami. Ir tik jų dėka išvengė arešto ir ištėrimo. Tai pasakojos man pats a.s. kanauinkas F. Kapočius.

1941 metais VI.21 dviem apokaliptiniams žvėrim piktai dantis susikibus, išlikę Lietuvoje žmonės daug ko nesitikėjo. Gal tik širdy džiaugėsi, kad tremimų siaubas kuriam laikui sustojo. Visi griebėsi darbų, kurie dar buvo pradžioje pasiekiami, nors ir vokiški naciai nerodė mums geros valios.

Po metų kitų kraštas pajuto, kad ir vokiečių okupacijai artėja pabaiga, o kai besitraukiančios vokiečių divizijos bylojo, kad ir antra bolševikų okupacija su savo žudymais, trimėjais nebe už kalnų, kas galėdamos traukėsi į Vakarus. Kanauinkas Kapočius laiku susukubio pasiekti Austrijos Viena.

Paskirtas Vilijampolės klebonu kun. S. Morkūnas vokiečių okupacijos metu jau vykdė savo planą pastatyti naujos Vilijampolės parapijos bažnyčią. Būsimo bažnyčios statybinei medžiagai suteikti buvo įsigiję sunkvežimį, kurį panaudojo tam tikslui.

Kai besitraukianti vokiečių armija jau pasiekė Vilniaus apylinkes, arkiv. J. Skvireckas nebegalėjo ilgiau delsti, — turėjo pasitraukti iš Kauno į Vakarus. Nesant kitokių priemonių, čia kaip tik pasitaikė kun. S. Morkūno sunkvežimis. Jo arkivyskupu, kaip daroma jo palyda, buvo kanauinkas F. Kapočius, sunkvežimį vairavo, suprantama, jo savininkas kun. S. Morkūnas, nes kitokio pasirinkimo jiems ir nebuvo.

Pasiėmę reikalingiausius daiktus, jie už savaitės per Rytprūsius, nesiekę Berlyno, atsirado Austrijos sostinėje Vienoje. Nuolatiniai bombardavimai ir kitokie nepatikimai šitą trijulę iš Vienos išsklaidė: arkiv. persikėlė į vienuolyną kalnuotame Zamsse, po kiek laiko ir kan. Kapočius susirado sau užuovėją Bavarijoje, Deggendorfo apskrityje, o kun. S. Morkūnas, kaip paprastai, neprarado ūpo nuošaliame Bavarijos bažnytkaimi.

Antras pasaulinis karas su savo klaidais padarė 1945 metų gegužės mėnesį pasibaigę. Sąjungi-

LIETUVIŲ FONDO PELNAS SVIETIMUI IR KULTURAI

VYTAUTAS KUTKUS

Sausio 29 d. Chicagoje, Lietuvių Fondo patalpose, įvyko Lietuvių Fondo tarybos posėdis. Netokiame blogame ore susirinko 15 tarybos narių, trūko tik trijų.

Šiame posėdyje 1978 metams Lietuvių Fondo valdybos pirmininku vėl perrinktas dr. Antanas Razma. Perrinkta ir tarybos vadovybė. Jos pirmininku vėl bus dr. Gediminas Balukas, sekretorium dr. J.A. Račkauskas. Lietuvių Fondo valdybos narius dr. Antanas Razma pristatys sekančiam LF tarybos posėdžiui patvirtinti.

Į investavimo komisiją išrinkti: Stasys Baras, Povilas Kilius, dr. Ferdinandas Kaunas, Povilas Sodaika ir Viktoras Naudžius.

Dr. Jonas Puzinas įgaliojtas rūpintis Lietuvos istorijos paruošimo klausimais, o Kleopas Girvilas — Lietuvių Fondo leidiniais.

Iš Kazio Barzduko finansinio pareikšimo raštu ir žodžiu, paaiškėjo, kad 1977 m. gruodžio 31 d. Lietuvių Fonde buvo 4416 narių, kurie inėšė 1,431,600 dol. Perreiktais metais įstojo 146 nauji nariai ir jie drauge su padidinusiais savo įnašus suaukojo 216,517 dol. Į šią sumą įeina ir Jono Krukonio 143,036.51 dol. palikimas. Visas Lietuvių Fondo turas dabar įvertintas 1,505,536 dol. Perreiktais metais buvo 99,699 dol. pajamų. Investavimo, Fondo valdymo ir kitos išlaidos — 19,269 dol. Taigi, 1977 metais buvo 80,430 dol. gryno pelno. 1977 metai buvo rekordiniai Lietuvių Fondo metai. Vieną kartą išskaičiuosiu, kur Lietuvių Fondo kapitalas yra investuotas: bankuose — 164,899 dol., trumpalaikiose obligacijose — 34,000 dol., pirmųjų morgičių bonuose — 114,993 dol., korporacijų bonuose — 476,824 dol. ir akcijose — 554,595 dol. 1,005,295 dol. tvirtybų yra Lietuvių Fondo investavimo komisijos žinioje, o 340,016 dol. — Value Research, Inc. žinioje.

1978 m. Lietuvių Fondo valdyba pramato turėti 95,000 dol. pajamų ir 23,990 dol. išlaidų. Taryba šį biudžetą patvirtino. Reikia paminėti, kad perreiktais metais Lietuvių Fondo valdyba sutalpė 2,254.44 dol., nes 1977 metų biudžetas buvo 21,523.20 dol., o išleido tik 19,268.76 dol.

Investavimo komisijos pirm. Povilas Kilius pranešė, kad perreiktais metais pakeisto investavimo suma buvo apie 350,000 dol. Taigi investavimo komisija daug dirbo. Value Research, inc. valdomas portfelis pajamas Lietuvių Fondui padidino 17 proc. Tarybos nariai mano, kad mūsų akcijų portfelis yra gana geras, bet taigai pagedavo, kad būtų investuojama į galimai daugiau įvairių pozicijų. Investuoti į žemę nepatartė, nes žemė nemoka kasmet nei nuosimčių, nei dividendų.

Pelno skirstymą referavo inž. Vytautas Kamantas. Pereiktais metais buvo 64 prašymai 354,000 dol. sumoje. 33 prašymai buvo daliniai ar pilnai patenkinti, 18 atmesta ir 12 perduota 1968 m. pelno skirstymo komisijai. Be to, vienas prašymas buvo patenkintas 1973 metų pelno skirstymo. Pelnas buvo skirstomas ir tvirtinamas trijuose posėdžiuose. Pirmam paskistyme paskirta 12,500 dol., antrame — 14,200 dol. ir paskutiniame — 45,115 dol. Iš viso už 1977 metus paskirstyta 71,815 dol. Šį kartą skirstant pelną buvo laikomasi maždaug šiuo proporcijų: švietimui — 30 proc., kultūros reikalams — 30 proc., Lietuvių Fondo specialines projektams — 20 proc. ir įvairiems kitiems reikalams pagal prašymus — 20 proc. Kai kurioms pozicijoms buvo skirta po porą kartų.

Pelnas paskirtas švietimo tarybai, Lituanistikos institutui, Kultūros tarybai, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės švietimo reikalams, Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijai knygų leidimui, Jono Krukonio stipendijų fondo stipendijoms, Lietuvių Katalikų Bažnyčios kronikų išleidimui anglų kalba, Pedagoginiam Lituanistikos Institutui iš Algio Stankaus Fondo ir kt.

Po to dar buvo svarstomi kiti einamieji reikalai. Lietuvių Fondo vadybos bus išleistas vėliau, nes rietoje mirusio A. Reklaičio reikia surasti kitą redaktorių.

— Svarbiausias, garbingiausias ir labiausiai gėdijamas uždavinys, kuris gali būti duodamas bet kuriai moteriškei, yra būti gera ir išmintinga motina.

Theodore Roosevelt

ninkai leido vokiečiams sudaryti vyriausybę su Konradu Adenaueriu, nors krašte tebesmilkavo karo degėsi. Amerikos kongreso sukurta pagėbėjamasis šašpos draugija UNRA. Ir Vatikanas atėjo pagalbon vokiečių katalikų bendruomenei, steigdamas savo išimtinios paskirties III-sios misijos delegatūras.

Kaip valstybės prezidentas, pasitraukęs iš savo krašto, netenka jurisdikcijos, taip ir katalikų Bažnyčios teisybas, — vadinamas kanonų teise — pasitraukusiems iš savo vyskupijos vyskupams nepalieka kanoniškų teisų. Antrojo pasaulinio karo pabėgėliai, atsidarę Vokietijoje ar kitur, buvo reikalingi kanonikos globos. Kaip tik tuo tikslu Vatikanas ir sudarė vadinamos III-sios misijos delegatūras.

Lietuvių reikalams tokiu delegatu buvo parinktas su pasitraukusių Lietuvos vyskupų pritarimu kanauinkas Feliksas Kapočius. Tiesioginė tokių delegatūrų priežiūra buvo pavesta Vatikanui paskirtam vyskupui Muench. Tuo būdu visais sunkesniais ir principiniais klausimais delegatai kreipdavosi į vyskupą Muenchą, o ne į vyskupus, pasitraukusius iš savo turėtų vysupijų.

Kanauinkas Feliksas Kapočius Vatikanu buvo įsteigtos III-sios misijos lietuviams delegatas. Tenka paminėti, kad ir latviai turėjo panašią delegatūrą. Latvių delegatu buvo paskirtas kun. Jankovits, latgalietis, kuris greitai laikui nusitiko su lietuvių delegatu. Juodu, kaip sakoma, iš pirmo susitikimo pasidarė atviri bičiuliai ir bendradarbiai. Latvių katalikų vyskupai, patyrę, kad mūsų delegatas yra kapitulinarinis kanauinkas, tokį pat titulą suteikė savam delegatui. Žodžiu sakant, visiškai nepatvirtino stengėsi savam delegatui padėti. Po nepilnų dvejų metų kun. Jankovits staiga susirgo ir mirė.

Susiradęs Kirchheim-Teck, Stuttgarto apygardoj, vokiečių teiktis išmonės savininko privatai butą, kurį buvo sekvestravęs vieno amerikiečių kariuomenės dalinio karininkų klubas, Kapočius išnuomavo delegatūros įstaigai.

(Būs daugiau)

Clevelando lietuvių pensininkų susirinkime. Nuotr. V. Bacevičius

VASARIO 16 MINĖJIMAI

Grand Rapids, Mich.

LB Grand Rapids apylinkės valdybos pastangomis vasario 19 d. buvo surengta Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 60 metų ir 725 m. nuo jos įsikūrimo minėjimas dviem dalimis. Šv. Petro ir Povilo parapijos bažnyčioje buvo atliktos lietuviškos pamaldos už žuvusius savanorius — kūrėjus, šaulius, partizanus, kenčiančius už geležinės uždangos ir tolimam Sibire kalinius, kurias celebravo ir tai dienai atitinkamą pamokslą pamokslą pasakė kun. Antanas Treška.

Šėjus kun. prie altoriaus, nuo didžiųjų durų pajudėjo jauni mėsena prie altoriaus, nešdami gėlių puokštę, lietuvišką vėliavą. Eiseną tvarkė N. Baniukaitienė o choras giedojo: "Štai ateinam prie altoriaus" (muz. St. Šližio). Gėles nešė Aušra Mahonaitė, asistavo stud. Danutė Baniukaitė ir Simonė Jonaitytė, vėliavą nešė Jonas Treška, asistavo studentės Rima Puodžiūnaitė ir Liucija Treškaitė; visos buvo pasipuošusios tautiniais rūbais. Giesmės paruošė ir vargonais palydėjo muz. Alb. Kamsickaitis, kuri visą laiką grojo vargonais per lietuviškas Mišias.

Antroji dalis šio minėjimo prasidėjo Sv. Jurgio draugijos salėje 3 val. Pirmąją ir iškilmingą programos dalį pravedė apylinkės valdybos pirm. Pranas Turūta. Himnų sugiedojimą visi susirinkusieji, juos palydėjo akordeonu Benius Kušlikis. Atidarydamas minėjimą priminė susirinkusiems, kad mūsų tautos dainiavimas Maironio žodžiais: "Mylėk, lietuvi, tą brangią žemę" aktualūs ir mums.

Invokaciją perskaitė kun. Edwardas Statkus. Susirinkusieji pagerbė susikaupti visus žuvusius kovotojus dėl Lietuvos laisvės. Paminėjęs pranešė susirinkusiems, kad mes savo tarpe turime dar gyvus iš Dievo malonės 4 savanorius-kūrėjus: ats. majorą Joną Raubą, vyčio kryžiaus kavalierių ats. virš. Joną Petrauską, Juozą Jonaitį ir Alkevičių. Išskirtinai kreipėsi į juos vieno savanorio-kūrėjo žodžiais: "Niekaip gyvybė, jei tėvynė paversta"; jis žuvo Dauguvos fronte 1919 m. Šie vyrai, kurie stovėjo kovon prieš daug didesni priešai, buvo dvasiniai stipresni ir su Dievo palaima mes turime juos šiandien savo tarpe. Jaunos merginos, pasipuošusios tautiniais drabužiais, kaip pridėra, prisegė prie krūtinės gėles su tautinių spalvų kaspinu stud. R. Puodžiūnaitė ir Simonė Jonaitytė. Visi susirinkusieji atsisotino pagerbė iškilniausį ir amžino poilsio vietą pulk. lt. savanorių-kūrėjų ir vyčio kryžiaus kavalierių Juozą Ugianskį.

Michigan valstijos gubernatoriaus proklamacija, skelbiančią visoj valstijoj Lietuviai dieną, perskaitė baigęs Ann Arbor universitetą Arūnas Bludnickas.

Minėjimo vadovas pristatė tos dienos pagrindinį kalbėtoją stud. Saulių Jankauską iš Detroito, primindamas, kad jis yra medicinos studentas, jaunimo žygio iš Washingtono vienas iš organizatorių, ateitininkų sąjogos narys. Jis savo išsamioji, labai gerai sugalvotoji ir logiškoji kalboj aptarė dabartinės padėties įvykius, padėti, išryškino visus mūsų dabartinių dienų darbus, kokių kelių mas tu-

rimė eiti, kokie darbai dabartinių laikų aktualūs ir kokius metodus turime naudoti. Priminė, kad vertingiausias kelias bus reikšmingas kultūrinis, tiek politinė srityse, skiepyti augančio kartoj meilę savo gimtajai kalbai, papročiams ir tradicijoms. Kalba buvo išklaušta su dideliu atsidėjimu. Klausytojai reikšmingai padėk gausiai plodami. Buvo renkamos laisvinimui aukos, kurias rinko: Baniukaitė — St. Astras, L. Treškaitė — E. Bludnickas ir V. Paovienė — V. Strolia. Viso su rinktą 1,100 dol.

Meninėje dalyje pirmosios pasirodė moterų kvintetas: J. Puodžiūnaitė, G. Oksienė, A. Kamsickaitė, L. Treškaitė ir R. Puodžiūnaitė, kurios padainavo keletą dainų. Dainas paruošė muz. A. Kamsickaitė, akordeonu palydėjo B. Kušlikis. Tenka pasigėrėti, kad per neperilgusią laiką par dirbėjus labai dariai nuskaubėjos visos dainos; jų interpretacija gana tiksli.

Tautinių šokių grupė "Gabija" vadovaujama Astos Banionytės Conner pašoko vyrų šokį "Mikita" ir "Bledzingin Jonke li", akordeonu grojo B. Kušlikis. Kadangi abudu šokiai buvo pirmą kartą mūsų scenoj matomi, tai šokėja Marija Žigaitė-Atkin kiek vieno šokio kilmę, paskirti ir isto rišką apibūdino tikra gražia lietuviška tersena, jai nuosirdžiai plojo. Abu šokiai buvo pašokti labai dariai, gražia ir linksmų veidų išraiška. Kadangi negausioje kolonijoje trūkstą berniukų lietuvių ku, tai su malonumu talkinink kaula ir svetimačiai, kurie mū su tautiniais šokių uoliai lanko repetitijas. "Gabijos" nariai: Marija Žygaitė - Atkin, Dana Baniukaitytė, Marija Brown, Simonė Jonaitytė, Chris Hadel, Liucija Treškaitė, Teresė Treškaitė; vyrai: Marty Best, Marty Pospich, Mikas Sikenas, Jonas Treška ir Jim Zaremba.

Pasibaigus meninei daliai, B. Kušlikis perskaitė anglų kalba grandrapidiečių vardu siunčiamą Washingtono vyriausybės rezoliuciją 60 metų minėjimo proga, kuri susirinkimo dalyviai priėmė gausiu rankų plojimu.

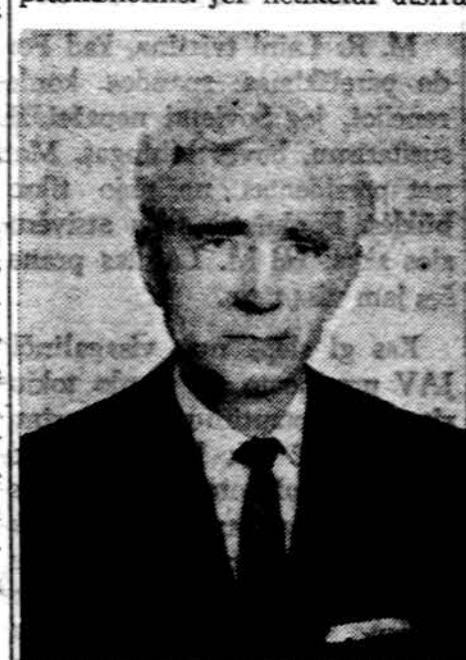
Baigiant minėjimą šventei rengti vadovas išreiškė nuosirdžią padėką kun. Treškai už pamaldas ir bažnyčioj pamokslą, kun. E. Statkui už invokaciją, Sauliui Jankauskui už pagrindinę kalbą, aukoto jams ir rinkėjams už taip gausias aukas, vyr. šeimininkei N. Baniukaitienei, jos padėjėjoms M. Kušlikienei ir A. Lunoševičiutei, bendruomenės narėms ponoms, kurios aukojė valkėms skanėstus, Vyt. Baniukaičiui už šviesų tvarkymą ir scenos dekoracijų sutvarkymą, Paoviams už didelę pagalbą tvarkant šį minėjimą, muz. A. Kamsickaitę už parengimą moterų kvinteto, akordeonistui ir rezoliucijų tvarkytojui B. Kušlikui, Arūnui Bludnickui už proklamaciją, programą pranešėjoms, svečiams iš toliau atvykusiems ir mieliai viešniams iš Detroito Violetai Abariutei demonstracijų į Washingtoną rengėjai.

Pr. Turūta

— Popiežius Paulius VI privočiavo audienčioje priėmė Belgijos užsienio reikalų ministrą Henri Simonet.

Sausio - vasario mėnesiais Amerikoje siuntusi didžiulę sniego jėgą visiems buvo labai nemaloni, o daug kam ir pragaistinga. Buvo ir aukų. Viena iš jų — vasario 3 d. vienoje Marquette Parko gatvėje, Chicagoje, netoli savo automobilio buvo rastas negyvas a.a. Bronius Grikenis. Greitai jo gulėjo iš rankų iškritęs kastas, o netoli automobilis, kuri velionis norėjo garaže pastatyti. Velionis buvo dailininkas, mokytojas, šeimos gydydamas Chicagoje vertėsi kambarių ir butų dekoravimo darbu.

Buvo gimęs 1904 m. birželio 19 d. Papilės kaime, Subačiaus vls. Panevėžio apskrityje. Iš mažens troško mokslo, tačiau mokyti prieš I pasaulinį karą ir karo metu sąlygos buvo sunkios. Vokiečių okupacijos metu Surdegyje viena mergina — "daktorka" vargo mokykloje mokė skaityti ir melstis. Susirinkę mokiniai turėjo pasidėti į pintinėles su plunksnomis. Jei neiktai atsir-

A. a. Bronius Grikenis

des vokiečiai pradėtų klausinėti, ką čia, vaikai, veikiate — būtų atsakytą: "Plėšome plunksnas". Del dekoracijos buvo padėtos ir vienas kitas vokiškas "fibelis", kurio vaikai tik paveikslėlius žiūrėdavo.

Kai Kupiškėje įsikūrė vidurinė mokykla, Bronius buvo 1919 m. į ją nuvežtas. Atostogų ir savo tėviškę grįžo su gimnazisto ženkle. Iki kepurėje — visų kaimo vaikų pasididžiavimas ir įžymybė. Šią mokyklą baigė 1923 metais.

Bronius augo gausioje šeimoje ir buvo mažiausias. Kai kurie vyresnieji broliai jau buvo anksčiau emigravę į JAV-bes. Iš brolių vienas, karui pasibaigus, negrįžo iš Rusijos. Grikeniai nebuvo turtingi ir todėl Bronius pats turėjo skintis sau kelią į gyvenimą. Baigęs Kupiškio keturklasę, galėjo kur nors valstiaus raštinėje gauti darbą. Bet jį traukė noras toliau mokytis — turėjo gabumų piešimui.

Ryžosi vykti į Kauną. Pirmieji žingsniai buvo labai sunkūs. Lai-melei jaunuoliui susidomėjo jaunas Zaliakalnio parapijos klebonas kunigas Petras Vaitekūnas, kilęs

iš to paties kaimo, kaip Bronius. Jis surado šelpėją, kurio dėka galvo pastogę ir turėjo šiek tiek pinigų gyvenimo sąlygas. Lankė "Aušros" gimnaziją, vėliau Meno mokyklą ir ruošėsi piešimo mokytojo darbui. 1929 m. gavo mokytojo teises.

Mokytojavo Utenos gimnazijoje 1929 - 1942 m., dėstydamas piešimo, vėliau ir kūno kultūros dalykus. Nebuvo jis sportininkas — specialistas, bet sekė sporto literatūra, praktika, vasaros metu lankė įvairius kursus, įsigijo ir cenzą. 1942-1944 m. persikėlė mokytojauti į Panevėžio mergaičių gimnaziją. Buvo mokiniams labai malonus, draugiškas ir labai geras, net "pergeras". Dailis mokinių jo šią būdą ypatingai išnaudojo, nors piktų išdaigų savo mokytojų ir neiškrėdavo. Bronius padėdavo mokiniams, jų organizacijoms, tačiau iš esmės nebuvo visuomeniškas ir nė su viena visuomenine ar politine grupe arčiau nesirūšio.

1944 - 1947 m. gyveno Gross Hessepe stovykloje, iš kur 1947 m. emigravo į Kanadą ir dirbo sunkų fizinį darbą aukso kasyklose, Quebeco provincijoje. 1948 - 1956 m. gyveno Toronte. 1949 m. suklūrė šeimą su Stefanią Simkūnaitė, diplomuota ekonomiste. Išaugino dukrą Aušrą. Nuo 1956 m. gyveno Chicagoje.

Br. Grikenis buvo dailininkas, tačiau išivio sąlygos neleido jam šioje srityje plačiau pasiviešinti. Tiesa, nupiešė kiek paveikslų, priklausė Amerikos lietuvių dailininkų sąjungai, dalyvavo vienoje kitoje kolektyvinėje parodoje, tačiau į platesnius dailės vandenis neišplaukė. Buvo šeimos žmogus, prisirėšęs prie savųjų ir namų, kuriuos gražiai sutvarkė ir dekoravo. Buvo uolus "Draugo" skaitytojas, domėjosi lietuviška spauda, knygomis ir rėmė jų leidimo darbą.

Velionis buvo pašarvotas Donald A. Petkaus, laidojimo koplyčioje, kur jį aplankė daugybė jo draugų, ypač buvusių mokinių. Vasario 6 d., atsisveikinimo valandėlės metu jų vardu kalbėjo J. Jokubka, Br. Kviklys, J. Stonkus. Po gedulingų pamaldų Svč. M. Marijos Giminio parapijos bažnyčioje, kurių metu giedojo sol. J. Vaznelis, buvo nurydėtas ir palaidotas Sv. Kazimiero kapinėse. Išėkis, mielas mūsų drauge ir mokytoju, ramybėje!

J. Jokubka, Br. Kviklys

SOPHIE BARCUS
RADIO SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmaadienio iki penktadienio 3:00 - 3:30 val. popiet. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 v. ryto.

Tel.: 434-2413
1490 A. M.
7100 S. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

DOMIOS KNYGOS MŪSŲ MAŽIESIEMS

DU BROLIAI, Anatolijus Kairys	\$2.50
DIENA PRIE EZERO, A. Baronas, Pasakaitė	\$3.00
DU DRAUGAI, V. Frankienė-Vaitiekienė, Apyasaka	\$4.00
GABRIUKO UZRAŠAI, I. Svabickė-Gylienė, Apyasaka	\$3.00
KALNUOSE, Milda Kvietytė, Pasakaitė	\$3.00
KISKUCIO VARDINIS, St. Džugas, II-jį laida, Eilėraščiai	\$2.50
KETURI VALDOVAI, St. Džugas, Pasaka	\$2.50
KAP ALGIUKAS VEJO IESKOJO, N. Jankutė, Pasakojimai	\$2.50
LABAS RYTAS, VOVERE, J. Mėnėga, Eilėraščiai	\$2.50
LAUME DAUME, St. Petersienė, Pasaka	\$5.00
MAZI ŽINGSNIAI, Pr. Naujokaitis, Pasakojimai	\$2.00
MESKIUOKAS RUDNOSTUKAS, Vyta Nemunėlis, Eil. pasaka	\$3.00
PARKAS ANAPUS GATVĖS, D. Bindokienė, Apyasaka	\$3.00
PUPUOJA PASAULIUKAS, Ona Mikalaitė, Pasakos	\$4.50
SAULUTĖ DEBESLIUKOS, L. Zitikienė, Eilėraščiai	\$1.50
VYSKUPŲ KATINAS, C. Grinovičius, Pasakos	\$2.50
NYKSTUKŲ MOKYKLĄ, Adolė Jonušaitė-Abromaitienė	\$3.00
PELIUKAI IR PLASTAKES, B. Pūkelevičius	\$1.50
SKRAIDANTIS PARŠUKAS, B. Pūkelevičius	\$1.50
KLEMENTINA IR VALENTINA, B. Pūkelevičius	\$1.50
RIMAS PAS KESTUTI, B. Pūkelevičius	\$1.50
BALTOJOS PELYTĖS KELIONĖ Į MENULI, Danutė Bindokienė	\$1.50
JAUNIEJI DAIGELIAI, J. Narutė	\$1.30
RŪTELĖS AITVARAS, J. Narutė	\$1.50
SAUNUS PENKETUKAS, Juozas Svaistas	\$3.00
VAIKUCIO DŽIAUGSMAI, Gnsė Petrėnienė	\$5.00

Pasijungus kvadrato norimas knygas iškirpti ir siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL. 60629.

Už parsiųstą pinigą 30 centų

MISCELLANEOUS

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir Paprastos, Radija, Stereo ir Oro Vėsimtuvai

Pardavimas ir Taisyymas

MIGLINAS TV

2346 W. 69th St., tel. 776-1486

—————

PACKAGE EXPRESS AGENCY

MARIJA NOREIKIENE

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Labai pagundančios geros rūšies prekės. Maistas iš Europos šalių.

2608 W. 69th St., Chicago, IL. 60629

TEL. — WA 5-2787

—————

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.

Chicago, IL. 60632, telef. 927-9980

—————

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apraudo.

TEL. — WA 5-8063

—————

M. A. SIMKUS

NOTARY PUBLIC

INCOME TAX SERVICE

4259 So. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI

GIMINIŲ Iškvietai, pildomi

PILNIEKŲ PRABŲMAI ir

kitos lietuviškos

—————

COSMOS PARCELS EXPRESS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

3333 S. Halsted St., Chicago, IL. 60608

2501 W. 69th St., Chicago, IL. 60629

Telef.: 925-2737 — 254-3320

Vytautas Valantinas

—————

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Planuoma ir vaskuojame

visų rūšių grindis.

J. BUBNYS — Tel. RE 7-5108

—————

A. VILIMAS

MOVING

Aprausias perkraustymas

Įvairių atstumų

Tel.: 376-1882 arba 376-5996

—————

10% — 20% — 30% pigiau mokėtis

už apdraudą nuo ugnies ir automobilių

—————

FRANK ZAPOLIS

3204½ West 96th Street

Chicago, Illinois

Tel. — CA 4-9664

—————

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radio progra-

ma Naujojo Anglijos ir Stoties

WNSR, 1380 banga, veikia sekma-

diomis nuo 1:00 iki 1:30 val. po

pietu — perduodama vėliausiu, pa-

saulinių žinių santrauka ir komen-

tai, muzika, dainos ir Magdūtes

pasaka. Šią programą veda Stepo-

nas ir Valentina Minkai. Biznio

reikalais kreiptis į Baltic Florists

— gėlių bei dovanų krautuvę, 502

E. Broadway, So. Boston, Mass

02127. Telefonas 268-0489 Ten pat

gaunamas dienraštis "Draugas" ir

rasite didelį pasirinkimą lietuviškų

—————

Radio Valanda jau virš 35 m. tarnau-

ja New Jersey, New York ir Connecti-

cuto lietuviams!

Kas šeštadienį nuo 4 iki 5 val. popiet

is WEVD Stoties New York 1330

kil, AM ir nuo 7 iki 8 val. vak 97.9

meg. FM.

—————

Direkt. Dr. Jokubas J. Stukas

1467 Force Drive

Mountainview, N.J. 07082

Tel. 232-5683 (codas) 201

Kviečiame taip pat klausyti Lietu-

viškų kultūrinį valandų anglų kalba

is Seton Hall Universiteto radio sto-

ties (New Jersey WSOU 89.5 meg.

FM) Pirmadienį 7:30-8:30 val. vakara.

(Vadovauja prof. J. Stukas)

REAL ESTATE

Baltas Sniego Parkas

4 vienetų mūras ir garažas. Mar-

quette Parko. Naujas gazu šildymas.

Nasid atiduoda už \$38,800.

—————

Palikimas, 5 kamb. 18 metų mūras

ir garažas. Centr. oro šildymas ir vė-

sinimas. Įrengtas beismantas ir kitų

priedai. Tuoj galima užimti. Gražioje

gatvėje. Marquette Pke. \$29,900.

—————

Gražus platus sklypas ir garažas

Marquette Pke. Vertingas pirkėjui.

—————

„Laukus“ „ranch“. Beveik naujas

romėnų mūras. 3 mieg. Radiant šil-

dymo švi kontrolės. 2 auto mūro

garažas. Daug priedų. Tik pamatę

nupirksite už \$40,000.

—————

Tvirtas 2-ju aukštų mūras. 2 butai

ir maloni biiznio patalpa. 2 auto

garažas. Savininkas nusileido iki

\$35,500. Marquette Parko.

—————

Valdis Real Estate

2625 West 71st Street

Tel. 737-7200 ar 737-9534

PHILADELPHIA IR APYLINKĖS

PLACIAI PAMINETA VASARIO 16-OJI

Mums didžiai brangios sukakties minėjimas įvyko vasario 11 — 12 dienomis. Jis susidėjo iš pamaldų, radijo programų, akademinės dalies ir jaunimo būdinių. Vasario 12 Sv. Kazimiero ir Sv. Jurgio bažnyčiose buvo atlaikytos Sv. Mišios už žuvusius bei kovojančius dėl tikėjimo, žmogaus teisių ir Lietuvos laisvės atgavimo. Iškilmingos pamaldos įvyko Sv. Andriejaus bažnyčioje. Sumos metu gražiai giedojo solistės Ona Pliškonienė bei Ona Salčiūnienė ir „Vilties“ choras, diriguojamas Anelės Kaulinytės. Sol. Onos Salčiūnienės giesmė smulka parodyjo Brigita Pumpolytė — Mitten. Vargonais grojo Vytautas Matonis. Poilskus giedojo ir širdžiai malonios giesmės pamaldoms suteikė iškilningumo.

Prie altoriaus matėsi 7 vėliavos: JAV, mūsų trispalvė, Tautinės s-gos, ateitininkų, ramovėnų, skautų ir neolituanių. Kiekviena vėliava tyrėjo trijų žmonių padėdą.

Radijo programa

Vasario 11 pirmasis Bendruomenės balsų radijo pusvalandis buvo prarastas anglų kalba, įterpant lietuvišką muziką ir dainas. Amerikos visuomenei pristatyti darbai nepriklausomybės laikais, okupacijų varžai bei dabartinė rezistencija Lietuvoje. Komentariai buvo pajavinti sen. Robert J. Dell, kongresman. Robert K. Dorman, akt. Alan Arkin ir Simo Kurdirkos citatomis. Ši pusvalandis kruopščiai paruošė bei gražiai pravedė A. Mažeika ir Daiva Kezėnė.

Vasario 12 d. radijo stotis WF LN transliavo Gailių ir Zėrų žėnų paruoštą antrą radijo pusvalandį, kurį išrinko Teresė Gečienė. Buvo palasta Lietuvos istorija bei jos politinė padėtis ir okupacijų žūriniai. Tarpuose girdėjosi kanklių muzika bei ištraukos iš operos Jūratė ir Kastytis. Pranešėjais buvo Charles Zer ir Birutė Gaillienė. Rekordavimo darbus tvarkė Kęstutis Pliškonis.

Minėjimas salėje

Minėjimas įvyko Lietuvių namuose vasario 12 d. Įnešus vėliavas, programą trumpu žodžiu pradėjo Juozas Lukas, Phila. LB apylinkės pirmininkas. Toliau minėjimui vadovavo dr. Jonas Stiklorius. Pranešimus atliko Danutė Muraškaitė. JAV himną giedojo „Vilties“ choras. Kun. Eugenijus Wasil, Sv. Kazimiero parapijos klebonas, sukaltėjo įvokė. Įspūdingai nuskambėjo Malda už tėvynę, sugiedota „Vilties“ choro. Susirinkusius pasveikino bei perskaitė proklamaciją Philadelphia miesto ir Pensilvanijos gubernatoriaus atstovė. Lat vių, estų ir ukrainiečių kalbėtojai pasidalino bendrais rūpesčiais bei palinkėjo geriausios sekmes laisvumo darbuose.

Angliskos dalies svarbiausias kalbėtojas buvo kongresmanas Raymond F. Lederer, didelis priešininkas Sv. Stepono karinės atidavimui Vengrijos komunistinei vyriausybei. Jis pažymėjo, kad 35 valstybės pasirašius Helsinkio aktą, kiek tiek padėtis pagerėjo Lenkijoje, Vengrijoje ir Rumunijoje. Bet tai yra tik pirmas žingsnis dėl žmogaus teisių ir laisvo tautų apsisprendimo. Spaudimas ta linkme daromas Belgrado konferencijoje. Jis bus tęsiamas ir toliau. Pabrėžė, jog JAV nepripažino ir niekada nepripažins Pabaltijo kraštų okupacijos. Baigė tarėdamas: „Laisvė ir teisingumas visiemis žmonėms“.

„Aušrinės“ ir šeštadieninės Vinco Krėvės mokyklos mokiniai, vadovaujami Marijos Radikienės, pašoko 7 tautinius šokius. Ypač įdomiai pasirodė „Aušrinės“ šokiai. Akordeonu grojo Jonas Puodžiūnas.

Pagrindinis minėjimo kalbėtojas buvo dr. Algirdas M. Bud-

reckis, gimes ir mokslus ejes šiam krašte, dabartinis JAV LB krašto valdybos vicepirmininkas, žiniarašio „Bridges“ vyriausias redaktorius, žymus Lietuvos vyčių veikėjas. Savo ilgoje kalboje palietė 4 mums svarbius klausimus: Lietuvos nepriklausomybės atgavimą, jos teritorijos integralumo išsaugojimą, laisvinimo reikalams vieningos vadovybės sudarymą ir teise nustatyti nepriklausomos Lietuvos valdymosi santvarką.

Pažymėjo, kad mūsų kova yra skirtinga nuo Sovietų Sąjungos disidentų kovos. Pasak kalbėtojo: „Sovietų disidentams pripažįsta Tarybų sąjungos valdžią, kaip teisėtą suvereninį organą; jo disensas ar protestas yra prieš tos tarybos teisėtą valdžią konstitucijos išpaimeiojimą nevykdymą (...). Veik visi rusai disidentai yra

Dr. Algirdas Budreckis, „Bridges“ redaktorius ir JAV LB krašto valdybos vicepirmininkas, kalbą Vasario 16-tos minėjime Philadelphiaje. Nuotr. K. Čikoto

už nedalomąją Rusijos valstybę“. Toliau paskaitininkas pastebėjo „jog laisvė Lietuvos gyventojams ateis tik tada, kada jie patys valdys ir bus savo likimo šeimininkais“.

Kalbėdamas apie Lietuvos teritorijos integralumo išsaugojimą, paskaitininkas įspėjo, kog kartais „pergreitai atsakome nuo tos žemės, dėl kurios per amžius kovojo protėviai, kurie savo trūsų, prakaitu ir krauju laimėjo vietelę savo palikuonims“. Turėta galvoje Rytprūsį ir kitos nuo Lietuvos atplėtos žemės.

Kiek ilgiau dr. A. Budreckis apsislojo prie vieningos Lietuvos laisvinimo vadovybės sudarymo. Jo manymu, vis daugiau iškeliamų amžinybės, susipratusių išeivijos lietuvių pajėgumas mažėja. Todėl būtina reikalinga su daryti vieningą laisvinimo raikeiams vadovybę. Šiam darbiui kliudė dviejų veiksmų (ALTos ir LB) nesantaika. „Nuo pat Lietuvių bendruomenės įsisteigimo Amerikos Lietuvių Taryba žiūrėjo su baimė ir pavydu į tos vifsuomeninės — kultūrinės organizacijos augimą ir veiklos plėtrą. Išskiriant asmenines ambicijas, be kurių joks visuomeninis gyvenimas neapiseina, ilgamečių klivčių priežastys glūdi klaidingose prielaidose apie autoritetą, veiklos barus ir teisę aukas rinkti“, sakė dr. A. Budreckis. Toliau jis sumini, kad daugelis Amerikos lietuvių draugijų 1943 m. Pitsburgo Amerikos lietuvių kongrese suteikė tarybai įgaliojimą atstovauti Amerikos lietuvių JAV val-

džios sluoksniuose. Tautininkai ir jų šalininkai tam nepritarė. Tad ALTos mandatas nebuvo tada aboliutus. Anot paskaitininko, „visi moraliniai mandatai priklauso nuo lietuvių visuomenės pritarimo. O tas pritarimas, kaip ir įgaliojimas, gali pasikeisti laiku bėgant. Tas pritarimas atnaujinamas, kai jaučiamasi, kad efektingai veikiama“. Toliau prelegentas paminėjo, kad „po 1951 m. lietuvių suvažiavimo New Yorko Lietuvių Bendruomenė ėmė plėtotis, susilaukusi nemažai pritarimo Amerikos lietuviuose. Bendruomenė vis susilaukia daugiau pritarimo ypač iš vidurinės ir jauniosios kartos, vien dėl to, kad jos veikla pozityvi, efektinga ir dinamiška. O tikslai yra visiems patriotiniams lietuviams prittini“. Baigdamas kalbėtojas padarė sekantį išvadą: „tikra vieninga, politinė vadovybė atsirats tada, kada organizacinė veikla struktūra bus nustatoma pagal tikslingas funkcijas siekiant minimaline kaina konkrečių užsimojimų maksimalinį įgyvendinimą. Nustatant kas kokias funkcijas efektingiau atliks, atkris visi beprasmiatį ginčai dėl įgaliojimų ir autoritetų vadovauti Amerikos lietuviams Lietuvos išlaisvinimo akcijai“.

Liesdamas klausimą, kas turi teisę nustatyti nepriklausomos Lietuvos santvarką, svečiai parei-

šė, jog „mūsų pareiga yra kovoti janciai tautai padėti, talkininkauti. Vakaruose perduoti jų aspiracijas ir rūpesčius. Tikrieji vadai tebėra tėvynėje, šiemis nykstant, nelaisvės pančiuose gimsta ir auga nauji ir kaip plienas grūdinas liepsnose“. Anot prelegento valdymosi forma, sudarydami naujo turinio politinius junginius nustatys tie, kurie gyvena krašte. Po paskaitos sekė dainos. Išgirdome „Vilties“ choro Vergų dainą (Gusepe Verdi, iš op. „Nabuko“), kritusius didvyrius (A. Vaičiūno) ir Šiaurės pašvaistę (St. Sodeikos). Klausytojų su entuziazmu buvo priimta paskutinioji daina.

Sol. Violeta Bendžiūtė su giliu įsijautimu padainavo Plaukė sau laivelis (St. Šimkaus), o sol. Ona Salčiūnienė — Klajūnas (St. Gailiūniūnas). Choriui vadovavo bei dainoms akompanavo energingoji muzikė Anelė Kaulinytė.

Priemus rezoliucijas, trumpą žodį tarė Vytautas Volertas, Piet. New Jersey LB apylinkės pirmininkas. Jis pastebėjo, jog salėje kiek mažiau žmonių, bet didesnis choras. Pasidžiaugė jaunimu, kuris prieš minėjimą 24 val. šaltyje budėjo ir badavo prie karsto, pastatyto netoli nuo Independence Hall.

Minėjimas baigtas tautos himnu.

Br. Vaškaitis

MOSŲ KOLONIJOS

Waterbury, Conn.

PUIKI LIETUVIŲ DAILĖS PARODA

Jau baigiasi mėnuo, kai Waterbury, Conn., yra atidaryta lietuvių dailės kūrinių paroda. Ekspozatai išstatyti centrinėje miesto Silas Bronson bibliotekoje.

Parodoje yra daug meniškų išdirbinių: statulės, juostos, medžio išdirbinių, gintaro puošmenų: auskarų, apyrankių ir kitų. Ypač puikūs rūpintojėliai, pakelės kryžiai, Aušros Vartų paveikslai, koplytėlės.

Kadangi baigiasi mėnuo, per kurį paroda buvo atidaryta, tad visi, dar nematę parodos, prašome jį aplankyti, pamatyti ir pasigėrėti, kiek čia sukaupė dailės ir meno...

Parodą surengė LB Waterbury, Conn., skyrius, kurio pirm. yra Viktoras Vaitkus, Waterburyje spaudos knygyno savininkas.

Toje parodoje yra ir lietuviškų knygų skyrius; pvz., ten yra Mažvydo raštai, išleisti Nepriklausomos Lietuvos Svetimio mi nisterijos 1922 m., o paruošti Leipcigo universiteto prof. Gerulio, kurio studentais yra buvę mūsų Vytauto Didžiojo universiteto prof. Pr. Skardžius ir prof. A. Salys (jau mirę).

Jonas Bernotas

Hartford, Conn.

VEIKLOS RAMOVENAI

Ramovėnų skyrius Hartforde įsisteigė 1951 m. Nuo įsisteigimo dienos skyrius pasižymi kul-

Gėles visoms progoms
BEVERLY HILLS GELINČIA
245 WEST 6th STREET
Telefonai: PR 5-0633 ir PR 5-0634
Taip pat naujoi Barbara ir Gene Drishų krautuvė
THE DAISY STORE
8016 Southwest Hwy., Oak Lawn
Tel. 409-1318

EAST ST. LOUIS, ILLINOIS

Ilgus metus Sibire tremties vargus kentėjusiam

A. + A.

JUOZUI KRANAUSKUI Lietuvoje mirus,

jo vaikams: sūnui VINCUI KRANAUSKUI su šeima ir dukrai JADVYGAI BUDREIKIENEI su šeima Lietuvoje ir ELENAI STANCIUVIENEI su šeima Belleville, Illinois, jų liūdesio valandoje reikiia nuosirdžią užuojautą

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS,
EAST ST. LOUIS APYLINKĖS
LIETUVIAI

ties šiuos metus. Štai kai kurie veiklos bruožai.

Balandžio 24 dieną surengtas skyriaus tradicinis pavasario parengimas — balius. Kapų laikymo dieną aplankyti mirusiųjų brolių kapai, kapą atžymint lietuviška vėliavėle. Po to LAP klubo patalpose su mirusių ramovėnų našlėmis surengta kavutė. Surengta gegužinė romovėno St. Valinsko ūkyje, prisidėta prie parengimo "Mayors's All American Festival". Gautas 30 dol. pelnas paaukotas lietuvių šeštadienei mokyklai.

Lapkričio mėn. surengtas Lietuvos kariuomenės atkūrimo minėjimas.

Iš metų bėgyje gautų pajamų suteikta finansinė parama: Hartfordo LB, Brazinskams paremti, šeštadienei lietuvių mokyklai, Lietuvių Amerikos Piliiečių klubui, pabaltiečių jaunimo žygiui paremti, pabaltiečių žygiui už žmogaus teises, Balfui ir LKVS "Ramovės" CV spaudos fondui.

Šiems metams valdyba su vieno asmens pasikeitimu (naujas jėgo A. Maslauskas), išrinkta ta pati: Petras Simanaukas — pirmininkas, Jonas Šimanskis ir Antanas Kuprys — vicepirmininkai, Vaclovas Nenorta — išdininkas, Jurgis Petkaitis ir Vytautas Petravičius — nariai kultūriniam reikalams ir Adolfo Maslauskas — sekretorius.

Revizijos komisija: Jonas Dapkus, Henrikas Dapkus ir Antanas Mockus.

Tradicinis pavasario balius — koncertas įvyks Liet. Amerikos piliiečių klubo salėje, 227 Lawrence St., Hartford, Conn. bal. 1 d. 7:30 v. v. Gros John Martin orkestras, Šilta vakarienė. Programa įdomi ir nuotaikinga. Apylinkių visuomenė kviečiama dalyvauti.

A. Maslauskas

Pranešame gimimėms, draugams ir pažįstamiems, kad po sunkios ir ilgos ligos, sulaukęs 65 m. amž., 1978 m. kovo 4 d., 6:00 val. ryto mirė mūsų mylimas vyras, tėvas, senelis ir brolis, Lietuvos kariuomenės karininkas

A. A.

KAZIMIERAS PLĖNYS

Gyveno Marquette Parko apylinkėje.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 29 metus.

Pasiliko dideliamė nuliūdime žmona Sofija, 2 sūnūs Rimvydas ir Liucijus su šeimomis, 3 anūkai, brolis Aleksandras su šeima, švogeris Stanislovas Kazlauskas, Vokietijoje brolis Antanas, Lietuvoje sesuo Jozefa su šeima, Australijoje švogeris Leonas Kazlauskas su šeima, ir kiti gimimės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Ramovėnams.

Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 Street.

Laidotuvės įvyks antrą, kovo 7 d. iš koplyčios 9:00 val. ryto bus atlydėtas į šventiausios Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Žmona, sūnūs ir anūkai.

Laidotuvių direktorius Donald A. Petkus — telef. 476-2345.

A. + A.

PETRAS ČEPONIS

Gyveno 1326 South 50th Avenue, Cicero, Illinois. Mirė kovo 4 d., 1978 m., 5:35 val. popiet, sulaukęs 66 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Pasvalio miestely, Biržų apskrityje. Amerikoje išgyveno 22 metus.

Pasiliko dideliamė nuliūdime gimimėčiai ir draugai. Priklausė Vyrių, „Plienams“.

Kūnas bus pašarvotas pirmadienį 8:00 val. vakare Vasaitis-Butkus koplyčioje, 1446 So. 50th Ave., Ciceroje.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, kovo 8 d. iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Sv. Antano parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Gimimės ir draugai.

Laidotuvių direkt. Vasaitis-Butkus — telef. OL 2-1003.

DRAUGAS, pirmadienis, 1978 m. kovo mėn. 6 d.

5

Mūsų mielam draugui

KAZIMIERUI PLENIUI

iškeliavus amžinybėn, didžio skausmo prislėgus mielą SOFIJĄ, sūnus RIMVYDĄ ir LIUCIJĄ su šeimomis, brolius ALEKSANDRĄ su šeima, ANTANĄ Vokietijoje ir seserį Lietuvoje bei kitus artimuosius nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Aldona ir Albertas Tamošiūnai
Vida ir šarūnas Rimai
Aldona ir Antanas Rauchai

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

OOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Normandie Avenue

Telefonas — Yards 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Koplyčios

Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600

Tel. 737-8601

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St.

Tel. GROVENHILL 6-2345-6

1418 So. 50th Ave., Cicero TOWNHALL 3-2106-9

AMATE AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS

507 SO. LITUANICA AVE.

Tel. Yards 7-9881

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE

Virginia 7-0672

2424 W. 6th STREET

Tel. REPUBLIC 7-1213

11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

696 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAINGETTE 3-9273

JURGIS F. RUDMIN

2310 SO. LITUANICA AVE.

Tel. Yards 7-1136-30

POVILAS J. RIDIKAS

3384 SO. HALSTED STREET

Tel. Yards 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1678 SO. 9th Ave., CICERO, ILL.

Tel. OLYMPIA 3-1008

APYLINK MUS

× Kun. Jonas Kubilius, S.J., buvęs Jaunimo centro direktorius, dabar Aušros Vartų parapijos klebonas Montrealyje, Kanadoje, ruošiasi atvykti į Chicago. Kovo 22-25 dienomis Jaunimo centre jis praves rekolekcijas akademikams skautams, -ems ir jų šeimų nariams.

× Mergaitės, besimokančios antruosius metus Marijos aukšt. mokykloje, buvo pripažintos aukščiausiu atžymėjimu: Rita Bazytė, Ruth Cesnauskaitė, Ann Cibulskytė, Sophie Dauskaitė, Raminta Jautokaitė, Alė Jonus, Regina Krutulytė, Diana Maskalūnaitė, Vida Mikalūnaitė, Ginta Remeikytė. Garbės pažymėjimais apdovanotos šios lietuaitės: Audrey Dirkytė, Pamela Dybaitė, Rūta Gaižutytė, Silvija Jasinevičiūtė, Violetė Kušeliauskaitė, Susanna Matukaitė, Mary Oskiliūnaitė, Rūta Pakštaitė, Neris Pupitė.

× Dr. Adolfas Damašius kovo 10 d. atvyksta į Chicago ir 7:30 val. vak. kalbės Jaunimo centro kavinėje ruošiamose vakaronėse. Paskaitos tema: "Žvilgsnis į ateitį". Prelegentas nagrinės klausimą, kas lems ateitį? Ar marksistinis istorinis determinizmas, ar liberalinis principas "tesistovs, teprašina", ar žmoguje įskiepytas geresnio pasaulio troškimas ir jo herojinė vis už vertes gėrį kovojanti auka dvasia? Vakaronę ruošia Chicago's atei-tininkai sėdėdramai. Visi kviečiami atsilankyti.

× Jaunųjų akademikų dalies darbų paroda įvyksta balandžio 7-16 dienomis Jaunimo centre. Ruošia Akademikinis skautų sąjūdis.

× Vlodo Juodeikos populiarieje knygoje "Didžioji Iluzija" kai kurie recenzentai ir skaitytojai pasigenda knygos pabigoje vardyno - rodyklės. Našlė Gražina Juodeikienė praneša, kad vardynas bus atspausdintas antrame knygos tome, kuri kuris yra spausdinamas.

× Amerikos lietuvių bibliotekos leidykiai bus įteikti 1000 dol. premija kovo 17 d. vakaronėje Jaunimo centro kavinėje. Leidyklai premijuoti komisija sudarė dr. J. Meškauskas, V. Būtenas, B. Kvilyks, P. Kaupas ir S. Semėnienė, mecenatas kun. J. Prunskis.

× Vita Musionytė iš Cicero įstojo nariu į Lietuviškos Knygos klubą.

× Antanas Zavadskas, New London, Conn., atsiuntė auką ir linkėjimus. Dėkojame.

× Anatolijus Lakas, žinomas čekagis, iš visuomenės veikėjo, įteikė "Draugui" 15 dolerių auką. Labai ačiū.

× Agnietė Prackaila, Cicero, Ill., prie prenumeratoro mokesčio pridėjo 7 dol. auką. Ačiū.

× Aukų atsiuntė po 4 dol. — R. Paškus, V. Dabrila, J. Bardauskas, Marija Kucinas; du dol. — G. Zarkis. Visiems dėkojame.

× Solistė Prarimė Ragienė ir Xavier kolegijos muzikos departamento vedėjas, solistas Gregory Schmit dalyvauja kantatoje "Septyni Paskutiniai Žodžiai" kovo 12 d., 5 val. popiet Jaunimo Centre. (pr.)

× Šv. Juozapo garbės šv. Mišių ir maldų novena prasidės kovo 9 d. ir tęsis iki 18 d. (7 val. rytais), Marijonų koplyčioje, prie "Draugo". Norintieji šioje novenoje dalyvauti ir įjungti su savomis intencijomis, kviečiami nedelsiant kreiptis: Marian Fathers, 6336 So. Kilbourn Ave., Chicago, Ill. 60629. (pr.)

× A. a. Kazimieras Plėnys, Lietuvos kariuomenės karininkas po ilgos ir sunkios ligos, mirė kovo 4 d. ryte šv. Kryžiaus ligoninėje. Buvo pašarvotas sekmadienį, kovo 5 d., 4 val. p. p. Petkaus Marquette laido-tuvų koplyčioje. Laidojamas ant-radienį, kovo 7 d., 9 val. iš šv. M. Marijos Gimimo par. bažnyčios šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Liko liūdinči žmona Sofija, du sūnūs su šeimomis, bro-liai ir kiti giminės.

× ALBK Moterų sąjungos 46 kuopos vėlykinis susirinkimas įvyks kovo 12 d., sekmadienį, 2:30 val. p. p. pas Karilę ir Antaną Rudžius, 13621 So. 86 Ave., Orland Park, Ill. Bus maršučiu varžybos, dovanėlių pasidalinimas, o taip pat svarstomi aktualūs kuopos reikalai. Visos narės kviečiamos dalyvauti.

× Kun. Juozas Vaškas, MIC, "Laivo" redaktorius, kuris pravedė rekolekcijas Aušros Vartų par. Worcesteryje ir paskiau Bayonne, N. J., dar praves gėrėnės susitelkimą šv. Kazimiero liet. parapijoje Worcesteryje, Mass., kur klebonauja kun. Antanas Micūnas, MIC. Į Chicago grįš tik kovo 15 d.

× Apie naują rusų kolonizaciją rašini, parašytą kun. J. Prunskio, atspausdino pereinio šeštadienio laidoje "Chicago Tribune" laiško skyriuje. Laiško autorius rašo, kad šiuo metu Europos kontinentu yra daugiau kolonijų, kaip bet kuria kitame. Kaip pavyzdį nurodo sovietinių rusų okupuotas Lietuvos, Latvijos, Estijos valstybes, kurios šiuo metu intensyviai kolonizuojamos.

× Aktorius Tony Mockus dalyvaus J. S. Bacho vaidmeny ruošiamoje WMBI radio stoties darbu paroda įvyksta balandžio 7-16 dienomis Jaunimo centre. Ruošia Akademikinis skautų sąjūdis.

Vida Stanavičienė praveda Hamiltono LB Lietuvos nepriklausomybės minėjimo šventės programą. Nuotr. M. Borusienės

× R. Venskis ir R. Novickas "Sun-Times" dienraščiui parašė laiškus, kurie buvo išspausdinti kovo 3 d. laidoje.

× Viktoras Satas, Cicero, Ill., nuosirdus "Draugo" rėmėjas, atnaujinamas prenumeratoras, atsiuntė 7 dol. auką. Dėkui.

× Jurgis Jakūbas, Los Angeles, Calif., malonių laiškelio padėjo "Draugui" už korteles ir atsiuntė auką. Ačiū.

× Stasys Gailevičius, Toronto, Ont., yra nuolatinis "Draugo" rėmėjas. Šiomis dienomis gavome me'inį prenumeratoro mokesčių ir 7 dolerių auką. Dėkojame.

× Albertas Kvečas, žinomas ciceriškis, pratęsė prenumeratorą, sumokėdamas jos mokesčių ligi 1980 metų pradžios ir paliko didesnę auką. Nuosirdžiai dėkojame.

× Aukų atsiuntė: po 4 dol. — Vacius Lelis, A. Andriusaitis, Ona Eikinas; 3 dol. — S. Kungys; 2,50 dol. — Stp. Kaulėnė; po du dol. — S. Kiela ir M. Naruševičius. Visiems dėkojame.

Vėliavos iškilmingame Vasario 16-tos minėjime Lietuvių namuose, Philadelphiajoje. Minėjimą rengė Pietinės New Jersey ir Philadelphiajos LB apylinkės. Nuotr. K. Cikoto

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

PLĖVESAVO DAR IR ANTRA LIETUVOS VĖLIAVA

Prieš metus ar kiek daugiau iš Chicago į Lemontą atsikėlė gyventi Alfonsas ir Jolanda Kerelė. Jie su dukrelėmis Vilija ir Svajone, o taip pat ir Agota Gudaitienė, Jolandos mamytė.

A. Gudaitienės vyras (Jolandos Kerelės tėvelis) Lietuvoje yra buvęs vienas iš direktorių Lietuvos bendrovėje (jau miręs Chicagoje).

Alfonso Kerelio tėveliai, Jonas (jau miręs Chicagoje) ir Marija Kereliai, Lietuvoje yra buvę pas-o valdininkai.

Alfonso ir Jolanda gražiai savo dukreles auklėja lietuviškoje dvasioje. Chicagoje ši šeima žinomi, kaip darbuojantys lietuviškoje veikloje. Apsigyvenę Lemonte, lietuviškos veiklos neatsisakė.

Kerelių dukrelės Vilija ir Svajonė yra baigusios lietuviškas mokyklas, gražiai kalba lietuviškai. Abi dalyvauja lietuvių skautų veikloje ir kitose lietuviškos organizacijose. Jos yra abi labai darbštos, gabios, gerai mokosi ir patriotės. Vilija yra jau baigusi universitetą BS, laipsniu, bet toliau dar studijuoja. Pavasarį gaus jau magistro laipsnį. Žada siekti daktaro laipsnį. Be to ji yra jau baigusi Chicagoje Pedagoginį lietuviškos institutą ir turi aukštesniosios lietuviškos mokyklos mokytojos ceną.

Svajonė moko šia Lemonte pas seselės vienuolės, Franciscan sister of Chicago Our Lady of Victory (tai privatiška vienuolių seselių vadovaujama mergaičių aukštesnioji mokykla) 1220 Main str. Lemont Ill. Ją baigs kitais metais.

Kerelių jaunesniajai dukrelei Svajonei švenčiant Vasario 16-ją, kilo mintis "Esi lietuaitė, tai kodėl negalėt mano lankomoje mokykloje, su JAV vėliava plėvesuoti į Lietuvos? Juk Lemonto meras paskelbė vasario 12-18 d. lietuvių savaitę".

× Aleksandra Žukienė, Woodhaven, N. Y., malonių laiškelio išreiškė pasitenkinimą dienraščiui ir atsiuntė jam auką. Ačiū.

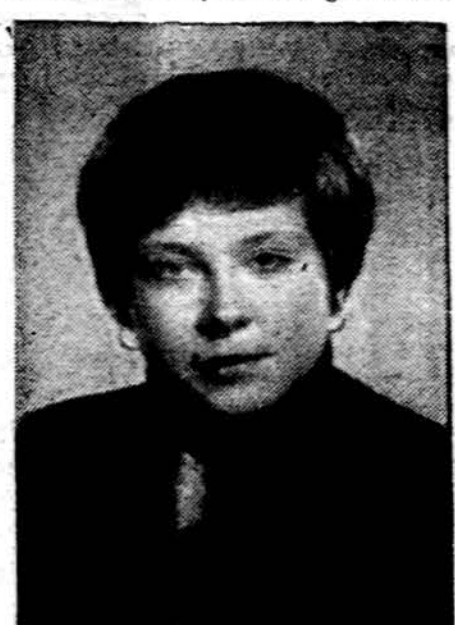
× Aukomis po penkis dolerius savo dienraščiui parėmė: V. J. Leone, La Grange Pk., Jadvyga Kanapė, Coral Springs, Ona Vaitkūnienė, Detroit.

Visiems rėmėjams tariame malonų ačiū.

Lietuvių Agronomų Sąjungos Chicagoje naujoji valdyba. Iš kairės sėdi: Antanas Sošė — valdybos narys, Salomėja Janulaitienė — pirmininkė, Ignas Andrašiūnas — vicepirmininkas; stovi: Stasys Juozapavičius — sekretorius, Viktoras Bečinskas — tarybos narys. Nuotr. A. Šeštoko

Pirmadienį, vasario 13 d. Svajonė Kerelė, nuvažiavusi mokyklon, tuoj savo mintis išdėstė savo klases draugei Nidai Misiulytei. Nida yra Domo ir Ados Misiulių dukrelė, taip pat gerai kalbanti lietuviškai, yra skautė ir tautinių šokių šokėja. Jos tėvelis Lietuvoje dirbo geležinkel-

Svajonė Kerelė, sugalvojusi iškelti Lietuvos vėlavą savo lankomoje mokykloje, vėliava buvo iškelta vasario 13 d. ir kartu plėvesavo su JAV vėliava iki vasario 18 d.

liuose ir buvęs Mažeikių stoties viršininko padėjėju.

Nidai pritarus, jos tuoj nusukė pas tos mokyklos direktorę — seselę vienuolę. Išaiškinus viską, paprašė leidimo Lietuvos vėlavą prikabinti prie JAV vėli-

Nida Misiulytė, padėjusi iškelti Lietuvos vėlavą Lemonte, Franciscan vienuolių - seselių vedamos aukšt. mok. aikštėje

vos, prie to paties stiebo ir kad jos kartu visą savaitę plėvesuotų. Mokyklos direktorė, viską gerai supratusi, bejokių papildomų paaiškinimų ar abejonių mielai sutiko. Svajonė ir Nida dėkodamos direktorei, išskubėjusios pakėlė Lietuvos vėlavą.

Jos labai jautėsi laimingos, galėjusios prisidėti prie visų lietuvių pastangų, pagerinti Lietuvą tarp mokslus einančio Amerikos jaunimo.

Nuvažiavęs pamatyti tas plėvesuojančias JAV ir Lietuvos vėliavas, kalbėjusi su patriotėmis lietuvaiteimis. Tenka pastebėti, kad šioje mokykloje mokosi apie 600 mergaičių, kurios tuoj sužinojo, kas ta Lietuva ir t.t.

Svajonė Kerelė ir Nida Misiulytė užsitarnavo visų lietuvių pagarbą ir dėkingumą.

Andrius Laukaitis

ŠACHMATININKŲ VEIKLA

Kada rekordinis sniegas patiekė čekagiečiams logišką, bet neparankų, pasirinkimą — jei tik galite, tai iškite namuose — Chicago's Lietuvių Šachmatų klubo veikla greit pasinėšė link absoliutaus nulio. Buvo sušauktas skubus šachmatų klubo narių susirinkimas išsiaiškinti šią nelauktą gamtos žaidimą.

Jau nebe pirmą kartą buvo pasinaudota pakvietimu į valsiną. Dargučių pastogė paieškoti išiečių iš apgailėtinos būklės. Šį kartą susirinko vasario 25 d.

Įžanginiame žodyje klubo pirmininkas Januša įnešė gaivinančią minčių. Pirmiausia siūloma praplėsti klubo plotmę veikla. Be įprastų žaidimo valandų Jaunimo centre penktadieniais, norime pateikti progą žaisti ir Chicago's V. D. rinktinės (LS-ST) patalpose 43-čioji g-vė prie Western Ave. (buv. Hollywood svetainėje). Suprantama, kad šioji galimybė buvo suplakta su įstojimu į minėtos organizacijos narių eiles. Pirmininko pasiūlymas rado entuziastišką pritarimą ir eilę šachmatininkų tuojau užpildė atitinkamus pareiškimus. Dienos ir valandos žaidimui naujoje buveinėje bus paskelbtos spaudoje vėliau.

Sekė apšvarstymas dalyvavimu PLSŽ varžybose Toronte, Kanadoje, birželio mėn. gale. Kaip ir galima buvo numatyti, kai kurie lietuvių šachmatininkai turi arba yra numatę turėti asmeniškių sunkumų. Vis dėl to, atrodo, tikrai, kad bent pora automobilių pajudės link Toronto šia išskirtine proga.

Pastebėjus, kad magnetiška patraukla čia yra, jei tikrai Toronte matysime Australijos lietuvių grupę, vadovojamą Romano Arlausko.

Baigę einamuosius reikalus, prisėdome prie lentų porai žaidimo turnyro. Pirmame Tautvaish užgriebė pirmąją vietą su 16 taškų iš 19-kos galimų. Sekė A. Zužys ir K. Jakštas po 14½. Ketvirtuoju liko Ramas su 13 t. Kiti mažiau. Antrame turnyre pirmuoju išsiplešė ir vėl Tautvaishas su 14 t. iš 16-kos galimų. Įkandin artimai sekė Ramas su 13½. Zužys pasitenkino 3-čiaja su 9½.

Dalyviai išsikirstė, palyginti, optimistiškoje nuotaikoje, žvelgdami į artėjančius įvykius gal kiek rezervuota, bet tikrai tikrai viltimi. Pėkiles Tautvaishas

CHICAGOS ŽINIOS

KAD ILGIAU GYVENTŲ

Chicago's sveikatingumo komisijonierius dr. M. C. Brown, atkreipęs dėmesį, kad vyrai anksčiau miršta negu moterys, ragina žmonas rūpintis vyrų amžiaus prailginimu. Žmonos turėtų skatinti vyrus kasmet pasitikrinti sveikatą, prižiūrėti, kad reikiamai pailsėtų ir laikytųsi reikalingas dietos.

GARSINTUVAI STOTYSE

Chicago's miesto susisiekimo departamentas kovo 26 d. 3:30 val. Lake - Dan Ryan linijos 28-se stotyse ateinančiais metais bus įrengti garsintuvai keleiviams pranešti apie traukinių judėjimą. Per keletą metų garsintuvus įrengs visose 128 greito susisiekimo stotyse.

BIJOJO BANKŲ

J. Kumurovski, 58 m., bijojo bankų. Brangenybes ir pinigų laikė namo rūry, 5253 So. Kilbourn, Chicagoje. Plėšikai įsilažė į rūsyje buvusį butą ir išnešė 25,000 dol. pinigais ir brangenybių už 5,000 dol.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— Prof. dr. Domas ir Gražina Krivickai iš Glenn Dale, Md., išvyko kelioms savaitėms į Floridą pas savo gimines ir pažįstamus. Ten tikisi pailsėti ir praleisti geresniame klimato žiemos šaltius. G. Krivickienė yra nuolatine "Draugo" redakcijos atstovė prie Baltųjų rūmų. Namų jie grįš tik prieš pat Velykas.

— Vasario 15-tosios minėjimas Phoenixe, Ariz., buvo vasario 19 d. Nora Burbaitė vietos laikraštyje "Arizona Republic" išspausdino žinią apie minėjimą. Lietuviškas giesmės pravedė Ona Metrickienė. Šoko tautinius šokius Los Angeles "Spindulys", vadovaujamas O. Razutienės. Per Mišias solo giedojo Elena Vilimienė. Selėje prasmingas kalbas — paskaitas skaitė Linas Kojelis iš Princeton universiteto ir dr. Stasys Vanagūnas Tucson-unto kriminologijos profesorius. Minėjimas praėjo labai sklandžiai ir gražiai.

— Phoenixe lietuvių vasario 7 d. surengė užgavėnių blynų balių, kurio parengimu rūpinosi Monika ir Stasys Ivanauskai.

Pobūvis buvo kun. A. Valuškos patalpose. Buvo sukvietę choristai, kurie padainavo lietuviškų dainų. Balyje dalyvavo ir vienisia iš Los Angeles, o anksčiau buvusi Phoenixo gyventojai Liudija Eitminavičiūtė.

— Kazimieras Baltruškonis iš Chicago's yra atvykęs pamatyti Arizonos, susipažinti su jos klimatu ir išstudijuoti šia

kai kurie lietuvių šachmatininkai turi arba yra numatę turėti asmeniškių sunkumų. Vis dėl to, atrodo, tikrai, kad bent pora automobilių pajudės link Toronto šia išskirtine proga.

Pastebėjus, kad magnetiška patraukla čia yra, jei tikrai Toronte matysime Australijos lietuvių grupę, vadovojamą Romano Arlausko. Baigę einamuosius reikalus, prisėdome prie lentų porai žaidimo turnyro. Pirmame Tautvaish užgriebė pirmąją vietą su 16 taškų iš 19-kos galimų. Sekė A. Zužys ir K. Jakštas po 14½. Ketvirtuoju liko Ramas su 13 t. Kiti mažiau. Antrame turnyre pirmuoju išsiplešė ir vėl Tautvaishas su 14 t. iš 16-kos galimų. Įkandin artimai sekė Ramas su 13½. Zužys pasitenkino 3-čiaja su 9½.

Dalyviai išsikirstė, palyginti, optimistiškoje nuotaikoje, žvelgdami į artėjančius įvykius gal kiek rezervuota, bet tikrai tikrai viltimi. Pėkiles Tautvaishas

įsikūrimo sąlygas. Jam labai patinka Sun City, bet ten gali patekti tik privilegijuotieji, nes ten labai aukštos namų kainos.

OKUP. LIETUVOJE

— Lietuvos didžiųjų miestuose šiuo metų pradžioje buvo toks gyventojų skaičius: Vilniuje — 469,800, Kaune — 364,600, Klaipėdoje — 175,200, Šiauliuose — 117,600, Panevėžyje — 100,000, Alytuje — 53,400.

— Kai kurios naujos knygos, pastaruoju metu išleistos okup. Lietuvoje: Lietuvių filosofinė lyrika, 224 psl., parušta Viktorijos Daujotytės, Kazio Sajos' apysaka "Ei slėpkitės", "Tarybų Lietuvos rašytojai" (biografijos), I ir II tomai, "Lietuvos muzika Nr. 4 (apie 1929 metų atstatą prieš Lietuvos ministrų pirmininką A. Voldemarą); "Skambėk, daina" (apie 1975 m. dainų šventę), "Kaipgi gražus gražus" — poeto Antano Vienažindžio poezijos rinkinys (184 psl.), K. Sajos apysaka "Už nevarstomų durų".

— A. a. advokatas Balys Širvinskis, trejus metus sunkiai sirgęs ir sulaukęs 73 metų, š. m. vasario 9 d. mirė Vilniuje. Palaidotas šalia savo tėvų Petraičių kapinėse prie Kauno.

— Didžiulis akmuo buvo rastas tarp Piniavos ir Pumpėnų, Kliukmaniško kaimo laukuose, kai melioratorių buldozeriu užkludė jo žemės slypinčią viršūnę. Iš visų pusių apkasus paskiejo, kad didžiulis granito riedulys yra 6 metrų ilgio, daugiau kaip 3 metrų aukščio. (Palyginimui Puntukas — ilgis 6,9 m., plotis 6,7 m., aukštis 5,7 m.). Kol kas radinys paliktas gulėti duobėje, iš kurios iškelti būtų tikrai nelengva, nes akmuo sveria apie 250 tonų.

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 So. Kedzie Avenue
Tel.: 776-3599
Chicago, Illinois 60629
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 val. iki 1 val. d.

ANDRIUS NORIMAS

"SANTAKA"

12-ka novelių. Iš jų trys buvo premijuotos. Gražiai išleista. 304 psl., 1977 m. Viršelis dail. Giedros Trečiokaitės. Kaina su persiuntimu \$8.30. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629

DU DVASINIŲ BŪTYBIŲ PASAULIAI

J. Burkus

Pavadinta pagal šv. Augustino išreiškimą: "Du priešingų siekių miestas, kurių "vieno sudaro gerieji angelai ir žmonės, o antrieji tie, kurie yra blogi". Knyga parašyta lengvu stiliumi ir joje svarstomos populiarios šiuo metu žmonių, tautų ir dvasių problemos. 444 psl., kaina su persiuntimu \$8.90.

Užsakymus siųsti: Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

TIK KĄ IŠEJO IŠ SPAUDOS

J. I. Kraševskio

VITOLIO RAUDA,

kurią "AUSROS" laikų veikėjai vadino lietuvių epu ir lygino HOMERO ILLIADAI. Vaizduoja lietuvių tautos priešistorinį gyvenimą. Iš lenkų kalbos vertė Povilas Gaučys. Knyga puošia 50 medžio raizinių dail. V. Smakausko atlikti 19 amž. pradžioje. 236 psl. Kaina su persiuntimu \$6.30.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629